

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka na roky 2021-2030

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka na roky 2021-2030
Územné vymedzenie:	Obec Kamienka
Územný plán obce schválený:	Nie
Dátum schválenia PHSR:	....., uznesením č. ....
Dátum platnosti:	Od ..... do 31.12.2030
Verzia ¹ :	1.0
Publikovaný verejne dňa:	.....
Vypracoval:	RNDr. Radomír Babiak, PhD., www.dokumentypreobce.sk

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

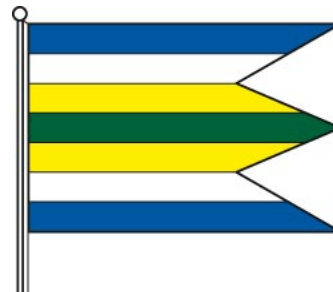

Erb a vlajka obce

Erb obce

vlajka obce

Základné údaje

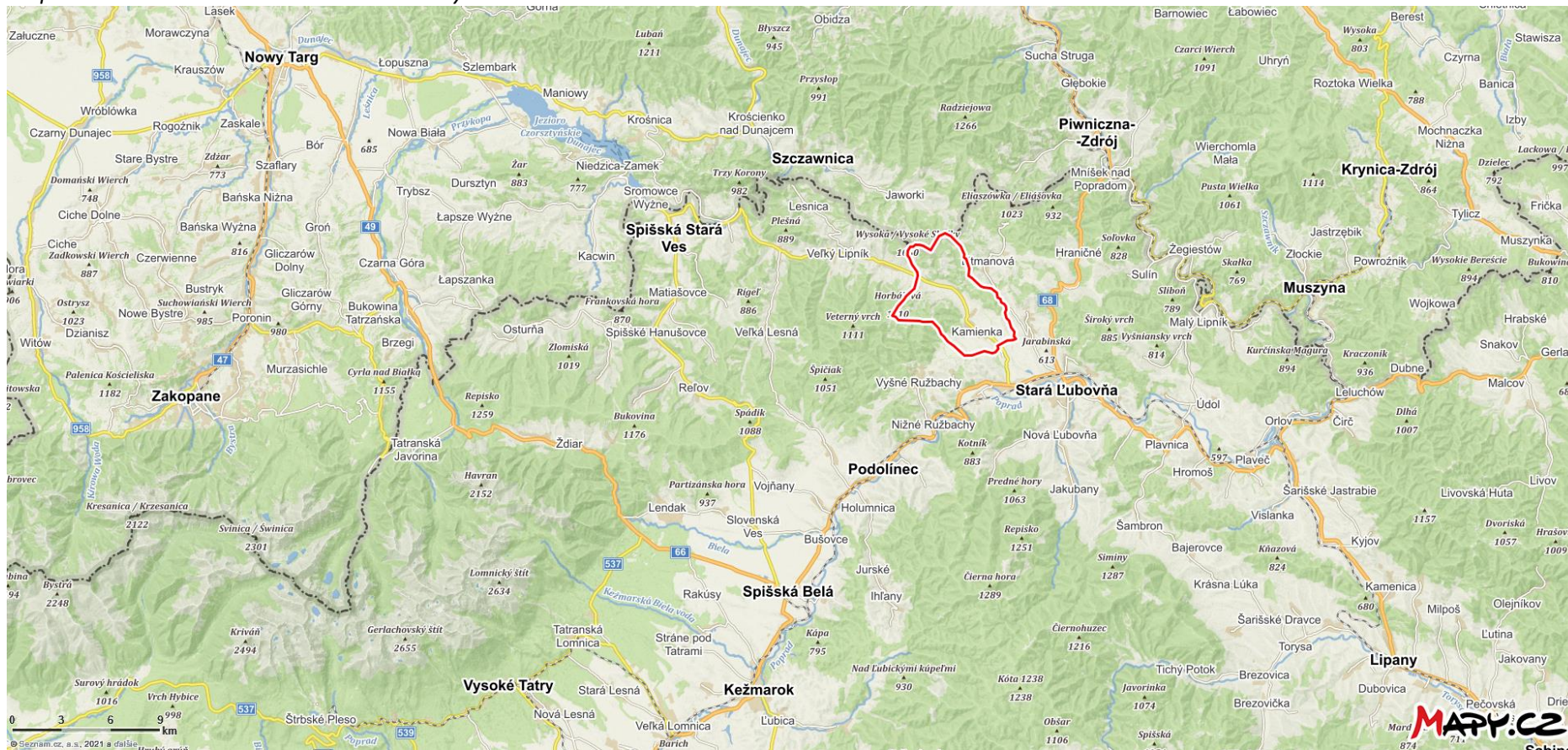
Samosprávny kraj:	.....	Prešovský
Okres:	.....	Stará Ľubovňa
Historický región:	.....	Spiš
Poloha obecného úradu:	.....	49.332108°, 20.614004°
Nadm. výška pri obec. úrade:	.....	585 m.n.m.
Rozloha katastra:	.....	2 916 ha k 31.12.2020
Počet obyvateľov:	.....	1 346 k 31.12.2020
Hustota obyvateľstva:	.....	46 obyv./km ²
PSČ:	.....	065 32
Evidenčné číslo vozidiel:	.....	SL

Oficiálne kontakty

Adresa:	.....	Obec Kamienska
	.....	Obecný úrad č. 123
	.....	065 32 Kamienska
Web:	.....	www.obeckamienka.sk
Email:	.....	obeckamienka@slnet.sk
Telefón:	.....	052 / 428 44 81
IČO:	.....	00 329 941

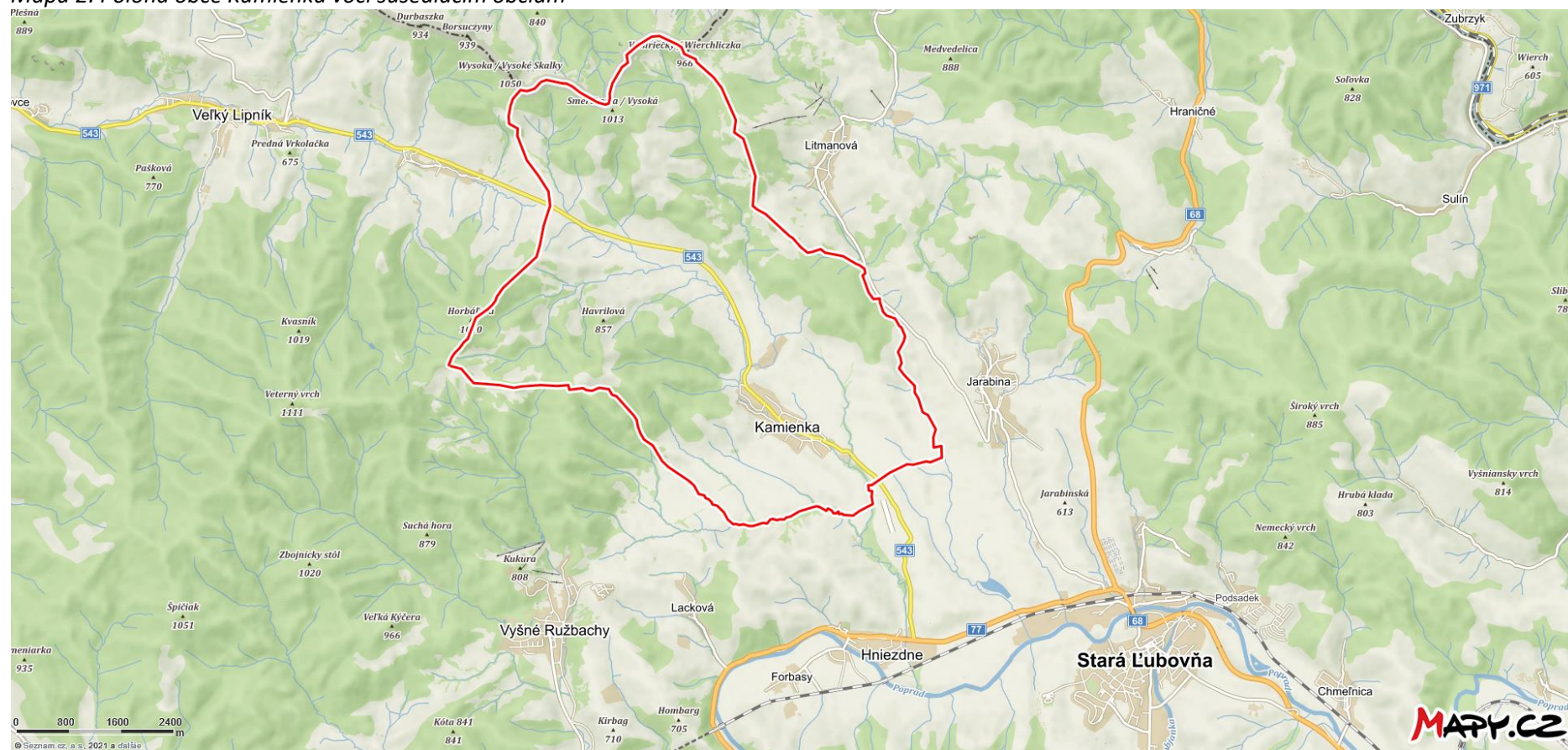
Mapa 1: Poloha obce Kamienka - širšie vzťahy

Zdroj: mapy.cz

Mapa 2: Poloha obce Kamienka voči susediacim obciam

Zdroj: mapy.cz

OBSAH

ÚVOD	7
ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KAMIENKA NA ROKY 2021-2030	8
ANALYTICKÁ ČASŤ	11
ZOZNAM ANALYZOVANÝCH VÝCHODISKOVÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV A DÁT	12
A.I ANALÝZA VNÚTORNEHO PROSTREDIA	13
Poloha katastrálneho územia a prírodné pomery	13
Kvalita životného prostredia	14
Ochrana prírody a krajiny.....	14
Odpadové hospodárstvo	14
Ochrana pred povodňami	15
Obyvateľstvo	15
Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva	15
Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a veku	18
Národnostná a konfesijná štruktúra	20
Vzdelanostná štruktúra	20
Zamestnanosť	21
Nezamestnanosť	22
Domový a bytový fond	25
Dopravná infraštruktúra	26
Technická infraštruktúra	26
Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra, služby	27
Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport	28
Administratívno-správne služby	30
Hospodárske pomery	30
Polohová atraktivita územia	30
Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, priemysel	31
Cestovný ruch	31
Finančné hospodárenie.....	33
Prehľad majetku a zdrojov	34
Príjmy a výdavky obce.....	34
Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR.....	35
Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií.....	36
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA.....	37
Členstvo obce v organizáciách	38
Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020 a v období 2021-2027	39
STEEP analýza.....	40
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	41
SWOT analýza.....	41
Kľúčové faktory a disparity územia	43

B-STRATEGICKÁ ČASŤ	44
STRATEGICKÁ VÍZIA A STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE	46
STRATÉGIA ROZVOJA	46
C-PROGRAMOVÁ ČASŤ	50
OPATRENIA, PROJEKTY A AKTIVITY PODĽA PRIORITNÝCH OBLASTÍ	51
SÚBOR UKAZOVATEĽOV, VÝSLEDKOV A DOPADOV	56
D-REALIZAČNÁ ČASŤ.....	64
AKČNÝ PLÁN OBCE	65
ADMINISTRATÍVNE, ORGANIZAČNÉ A INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE PHSR.....	67
STRUČNÝ POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE.....	67
SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA	68
E-FINANČNÁ ČASŤ	69
INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN.....	70
MODEL VIACZDROJOVÉHO FINANCOVANIA A FINANČNÝ RÁMEC.....	71
SYSTÉM HODNOTENIA A ZARAĐOVANIA PROJEKTOV DO FINANCOVANIA.....	77
ZÁVER	78
PRÍLOHY	79
ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHSR	80
ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PHSR.....	81
AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLADOM NA 2 ROKY	82
ZOZNAM MÁP, TABULIEK, GRAFOV, OBRÁZKOV A FORMULÁROV	86

Úvod

Obecná samospráva v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja tvorí integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Integrálnou súčasťou regionálnej politiky sa stala najmä v súvislosti s rozsiahlou decentralizáciou verejnej správy, ktorá sa na Slovensku uskutočnila po prelome milénia a ktorou na obecné samosprávy prešlo obrovské množstvo kompetencií, zodpovednosti a taktiež financií, predstavujúcich významnú časť verejných financií. Samosprávy tak v oblasti vytvárania podmienok pre hospodársky a sociálny rozvoj územia majú svoje nezastupiteľné postavenie. Či už v rámci svojich originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy, obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť a úsilie koncipovaniu rozvojových stratégií samospráv.

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka na roky 2021-2030“ (ďalej len „PHSR“) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskej a sociálnej situácie stanovuje strategické ciele a priority v záujme budúceho rozvoja obce. Je prostriedkom na naplnenie vízie ďalšieho smerovania obce. Týmto programom sa uskutočňuje podpora rozvoja na lokálnej úrovni s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Ide o program cielených opatrení, navrhnutý pre stimulovanie rozvoja obce v strednodobom horizonte.

Cieľom tohto dokumentu je navrhnúť funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce so zreteľom na potreby jej obyvateľov. Tento dokument formuluje tak strategické ciele, ako aj konkrétne opatrenia a aktivity, realizáciou ktorých budú tieto ciele naplnené. PHSR nie je uzavretý dokument bez možnosti zmien. Práve naopak, je dokumentom živým, otvoreným, ktorý môže byť v prípade potreby kedykoľvek aktualizovaný, dopĺňovaný a upravovaný. Jeho význam a využitie spočíva predovšetkým v tom, že je spracovaný na základe prieskumu názorov a potrieb volených orgánov obce, jej obyvateľov, záujmových skupín, ako aj za spoluúčasti miestnych aktérov a odborníkov.

Ambíciou dokumentu je podať odpovede na tri základné a najdôležitejšie otázky:

1. Akí sme a kde sa nachádzame?
2. Kam sa chceme dostať?
3. Ako sa tam dostaneme?

Cieľom analytickej časti je identifikácia rozvojových faktorov a disparít obce (akí sme a kde sa nachádzame). Následne je v strategickej časti sformulovaná vízia, ktorá dáva odpoveď na druhú otázku (kam sa chceme dostať). Spôsob ako sa tam dostať je stanovený v stratégii rozvoja, ktorej úspešné naplnenie bude závislé od úspešnosti realizácie opatrení a aktivít, definovaných v programovej časti dokumentu.

Pri vypracovaní tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa zohľadnili priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých jeho obyvateľov. V záujme naplnenia dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, na zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Zámer spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka na roky 2021-2030

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka na roky 2021-2030
Forma spracovania	<p>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka na roky 2021-2030 (ďalej len „PHSR 2021-2030“) bude spracovaný podľa aktuálneho znenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.</p> <p>Spracovanie dokumentu bude rešpektovať princíp partnerstva. Vykonané bude participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obecného úradu, poslancov OcZ, širokej verejnosti a externých odborníkov.</p> <p>PHSR bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými tak v Národnej stratégii regionálneho rozvoja, ako aj v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.</p>
Riadenie procesu spracovania	<p>Za riadenie procesu spracovania zodpovedá riadiaci tím zložený zo zástupcov obce a zhotoviteľa. Členmi riadiaceho tímu sú:</p> <p>Za obec: <u>Koordinátor riadiaceho tímu</u> Ing. Juraj Jedinák – starosta obce</p> <p>Za zhotoviteľa: <u>Člen riadiaceho tímu</u> RNDr. Radomír Babiak, PhD. – externý odborník</p> <p>Riadiaci tím zodpovedá za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celkovú koordináciu spracovania PHSR 2021-2030, - zostavenie Zámeru spracovania PHSR, - spracovanie analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, - spracovanie východísk pre strategickú časť, - vypracovanie strategickej vízie, - vypracovanie sumárneho návrhu aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán, - stanovenie termínov realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania), - spracovanie akčného plánu na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky, - vytvorenie systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR, - spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR, - finalizáciu dokumentu a jeho predloženie zastupiteľstvu na schválenie.
Obdobie spracovania	August – september 2021
Financovanie spracovania	Z rozpočtu obce.

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR (2021)												
Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod								X				
Analytická časť								X				
Strategická časť								X				
Programová časť								X				
Realizačná časť								X	X			
Finančná časť									X			
Záver									X			

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 3 (Ú8): Štruktúra dokumentu

Úvod

táto časť zahŕňa:

- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR,
- stručné zhrnutie východiskových koncepcných dokumentov, týkajúcich sa vymedzeného územia,
- zámer spracovania PHSR.

Analytická časť

táto časť zahŕňa:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,
- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení.

Strategická časť

táto časť zahŕňa:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Programová časť

táto časť zahŕňa:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Realizačná časť

táto časť zahŕňa:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Finančná časť

táto časť zahŕňa:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Záver

táto časť zahŕňa:

- informáciu o schválení a zverejnení PHSR.

Prílohy

táto časť zahŕňa:

- Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR,
- Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva),
- Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR,
- Príloha č. 4 – Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky.

Analytická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Analytická časť PHSR obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie – analýzu aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Definuje vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát

Pri spracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka na roky 2021-2030 boli analyzované a zohľadnené už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty:

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Povodňová dokumentácia obce	priebežne	lokálna	Obecný úrad Kamienka
PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2014-2020	2014-2020	regionálna	http://po-kraj.sk
Vstupná správa k vypracovaniu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021-2030	2021-2030	regionálna	http://po-kraj.sk
Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja	priebežne	regionálna	http://po-kraj.sk
Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030	do 2030	národná	www.mirri.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	od 2001	národná	www.mindop.sk
Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030	do 2030	národná	www.minv.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Agenda 2030	do 2030	nadnárodná	www.mirri.gov.sk

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Okrem rôznych koncepčných dokumentov bolo pri spracovaní dokumentu použité aj veľké množstvo dát rôzneho charakteru. Ich prehľad zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj údajov	Webová stránka
Obyvateľstvo	Obec Kamienka Štatistický úrad SR Databáza regionálnej štatistiky Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.obeckamienka.sk www.statistics.sk datacube.statistics.sk www.upsvar.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Bývanie	Obec Kamienka Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.obeckamienka.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Hospodárstvo	Obec Kamienka Štatistický úrad SR Databáza regionálnej štatistiky Obchodný register Živnostenský register	www.obeckamienka.sk www.statistics.sk datacube.statistics.sk www.orsr.sk www.zrsr.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obec Kamienka Centrum vedecko-technických informácií	www.obeckamienka.sk www.cvtisr.sk
Zdravotníctvo	Obec Kamienka	www.obeckamienka.sk
Sociálna sféra	Obec Kamienka Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	www.obeckamienka.sk www.upsvar.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

A.I Analýza vnútorného prostredia

Poloha katastrálneho územia a prírodné pomery

Obec Kamienka leží v Prešovskom kraji, v okrese Stará Ľubovňa. Jej katastrálne územie susedí s katastrálnymi územiami: Stráňany, Vyšné Ružbachy, Lacková, Hniezdne, Jarabina a Litmanová. Severná časť katastra tvorí zároveň štátnu hranicu s Poľskom.

Keďže že chotár Kamienky leží aj v Spišskej Magure aj v Pieninách, z tohto dôvodu je geologická stavba územia je pomerne pestrá. Južná časť katastra (ležiaca v Spišskej Magure a Ľubovnianskej pahorkatine) je tvorená vnútrokarpatským paleogénom (ide o flyš, reprezentovaný najmä hutnianskym a zubereckým súvrstvím). Severná časť katastra, v ktorej sa nachádza bradlové pásmo s Pieninami, je tvorená najmä vápencami. Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty a dvoch oblastí: Východné Beskydy (tvoriace severnú časť katastra) a Podhôrno-magurská oblasť (ostatná časť katastra). V oblasti Východných Beskýd sa nachádza celok Pieniny (s rovnomennou geomorfologickou jednotkou). Podhôrno-magurská oblasť je tvorená dvomi celkami: juhovýchodná, najnižšie položená časť katastra patrí do celku Spišsko-šarišské medzihorie a podcelku Ľubovnianska kotlina, ostatná časť katastra do celku Spišská Magura, podcelku Veterný vrch a dvoch geomorfologických jednotiek: Veterný vrch a Ružbašské predhorie.

Hydrologicky patrí územie obce do úmoria Baltského mora a do povodia Popradu. Najväčšími tokmi v katastri obce sú Chotárny potok, Čierny potok, Kamienka, Riečka, Šivarniansky potok a Lipník. Jednotlivé toky majú niekoľko ďalších menších bezmenných prítokov. Rieky a potoky na území obce majú snehovo-dažďový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v apríli až v júli (s najvyššími prietokmi v máji) a najnižšiu v januári a februári. Kataster obce leží v hydrogeologickom

rajóne PQ 141 (Paleogén Spišskej Magury, Ľubovnianskej vrchoviny a SZ časti Spišsko-šarišského medzihoria a Pienin).

Vačšina rozlohy katastra patrí do chladnej, veľmi vlhkej klimatickej oblasti, mierne chladného okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12 °C až 16 °C, priemernou januárovou teplotou okolo -6 °C a priemernou ročnou teplotou vzduchu okolo 4 °C. Územie je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje v rozpätí od 700 mm do 900 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 50 mm, v júli 100-110 mm.

Z pôdnych typov sa v severnej časti katastra, na území Pienin, nachádzajú najmä rendziny a pararendziny. Ostatnú časť katastra obce zaberajú najmä kambizeme modálne kyslé.

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí kataster obce do bukovej fyto geograficko-vegetačnej zóny. Prirodzenou potenciálnou vegetáciou sú bukové, jedľovo-bukové a podhorské bukové lesy. V stromovej etáži sa v hojnom počte vyskytujú buk lesný, javor horský, smrek obyčajný, jedľa biela, borovica lesná, breza previsnutá, lipa malolistá, lipa veľkolistá a ďalšie. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraďuje územie do provincie listnatých lesov. Zo stavovcov sú pre toto územie charakteristické najmä jeleň obyčajný, srnec hôrny, sviňa divá, zajac poľný, vlk obyčajný a líška obyčajná.

Kvalita životného prostredia

Ochrana prírody a krajiny

Z aspektu územnej ochrany prírody leží väčšina katastra obce Kamienka v území s 1. stupňom ochrany prírody a krajiny (ktorým je podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny územie celej Slovenskej republiky). Severná časť katastra, ktorá je súčasťou Pieninského národného parku, leží na území s 3. stupňom územnej ochrany prírody a krajiny. Pieniny a Pieninské bradlá patria zároveň medzi územia NATURA 2000.

Okrem toho sa priamo v katastri obce nachádzajú 2 maloplošné chránené územia: Prírodná pamiatka Litmanovský potok s najvyšším, 5. stupňom ochrany prírody (ochrana potoka horského typu s mimoriadne zachovalým spoločenstvom pôvodnej ichtyofauny, ako aj ostatných zložiek spoločenstva tohoto vodného biotopu. Esteticky a biologicky hodnotné a nenarušené prostredie) a obecné chránené územie Rička, vyhlásené prostredníctvom VZN obce Kamienka č. 4/2015 za účelom ochrany nelesných a lesných biotopov európskeho a národného významu a ochrany druhov rastlín a živočíchov európskeho a národného významu. Navyše, v katastri obce sa nachádza aj prvok druhovej ochrany prírody – chránený strom javor horský (*Acer pseudoplatanus*). Do katastra obce Kamienka nezasahuje žiadne Chránené vtáčie územie.

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu je vyše 30 %.

Na zber zmesového komunálneho odpadu sa používajú KUKA nádoby alebo veľkoobjemové kontajnery (VOK). V obci je zavedený kalendárový systém zberu zmesového odpadu – všetky nádoby na zmesový odpad sa vyvážajú v pravidelných intervaloch.

Na triedený zber papiera, plastov, kovov, skla a kompozitných obalov sa používajú plastové vrecia. Objemný odpad, elektroodpad a odpad s obsahom škodlivých látok sa vyváža 2x ročne (na jar a na jeseň). Na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu má obec zriadenú malú kompostáreň (tzv. obecné kompostovisko). V obci nie je zriadený zberný dvor. Zber väčšiny druhov odpadov zabezpečuje obci spoločnosť EKOS, s.r.o.

Ochrana pred povodňami

Z hľadiska manažmentu povodí sa v katastri obce Kamienka aktuálne nenachádzajú žiadne problémové lokality s potenciálom záplav. Potoky pretekajúce intravilánom sú regulované, majú prehĺbené a dobre udržiavané korytá a brehy. Navyše, vo vyššie položených častiach katastra boli v minulosti na niektorých úsekoch potokov realizované protipovodňové opatrenia. Pre kvalitnejší výkon protipovodňových opatrení by však bolo vhodné realizovať úpravy aj na ďalších úsekoch potokov vo vyššie položených častiach katastra.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Kamienka za posledných 10 rokov. Počet obyvateľov sa v tomto období znížil o 41 (z 1 387 v roku 2011 na 1 346 v roku 2020).

Tabuľka 3: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva

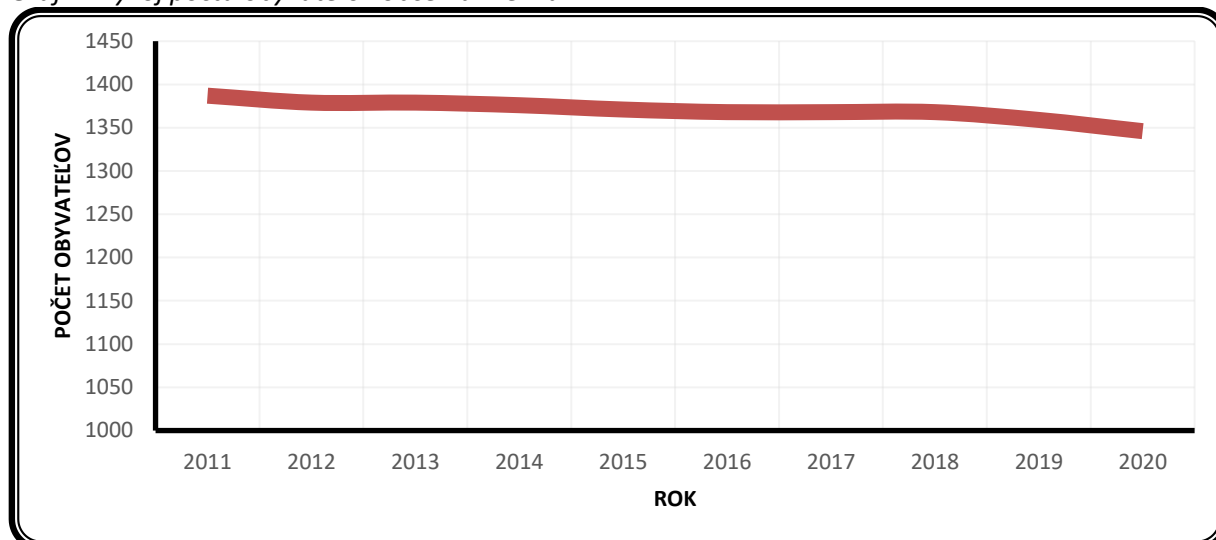
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvateľov (k 31.12.)	1387	1379	1379	1376	1371	1368	1368	1368	1359	1346
Živonarodení	21	15	13	14	12	18	11	9	15	13
Zomrelí	15	12	10	20	14	13	13	15	14	16
Bilancia prirodzeného pohybu	6	3	3	-6	-2	5	-2	-6	1	-3
Pristáňovaní	12	10	11	11	11	15	14	16	11	5
Vystáňovaní	22	21	14	8	14	23	12	10	21	15
Migračné saldo	-10	-11	-3	3	-3	-8	2	6	-10	-10
Bilancia celkového pohybu	-4	-8	0	-3	-5	-3	0	0	-9	-13
Hr.m. živorodenosti (‰)	15,1	10,9	9,4	10,2	8,8	13,2	8,0	6,6	11,0	9,7
Hr.m. úmrtnosti (‰)	10,8	8,7	7,3	14,5	10,2	9,5	9,5	11,0	10,3	11,9
Hr.m. prirodzeného prírastku (‰)	4,3	2,2	2,2	-4,4	-1,5	3,7	-1,5	-4,4	0,7	-2,2
Hr.m. imigrácie (‰)	8,7	7,3	8,0	8,0	8,0	11,0	10,2	11,7	8,1	3,7
Hr.m. emigrácie (‰)	15,9	15,2	10,2	5,8	10,2	16,8	8,8	7,3	15,5	11,1
Hr.m. migračného salda (‰)	-7,2	-8,0	-2,2	2,2	-2,2	-5,8	1,5	4,4	-7,4	-7,4
Hr.m. celkového prírastku (‰)	-2,9	-5,8	0,0	-2,2	-3,6	-2,2	0,0	0,0	-6,6	-9,7

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné prepočty

Vývoj počtu obyvateľov obce Kamienka za ostatných 10 rokov má klesajúci trend. V porovnaní s rokom 2011 bol počet obyvateľov obce na konci roku 2020 o 3 % nižší.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Kamienka

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Úroveň natality za posledných 10 rokov mala pomerne nevyrovnaný priebeh, keď sa pohybovala v rozmedzí cca 7 – 15 ‰. Počet narodených detí sa v obci medziročne pohyboval v rozmedzí 9 – 21. Priemerná hodnota ukazovateľa hrubej miery živorodenosti za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola v Kamienke 10,3 ‰. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje málo priaznivé hodnoty. Pre porovnanie, v okrese Stará Ľubovňa sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 15,0 ‰, v Prešovskom kraji 12,0 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 10,5 ‰.

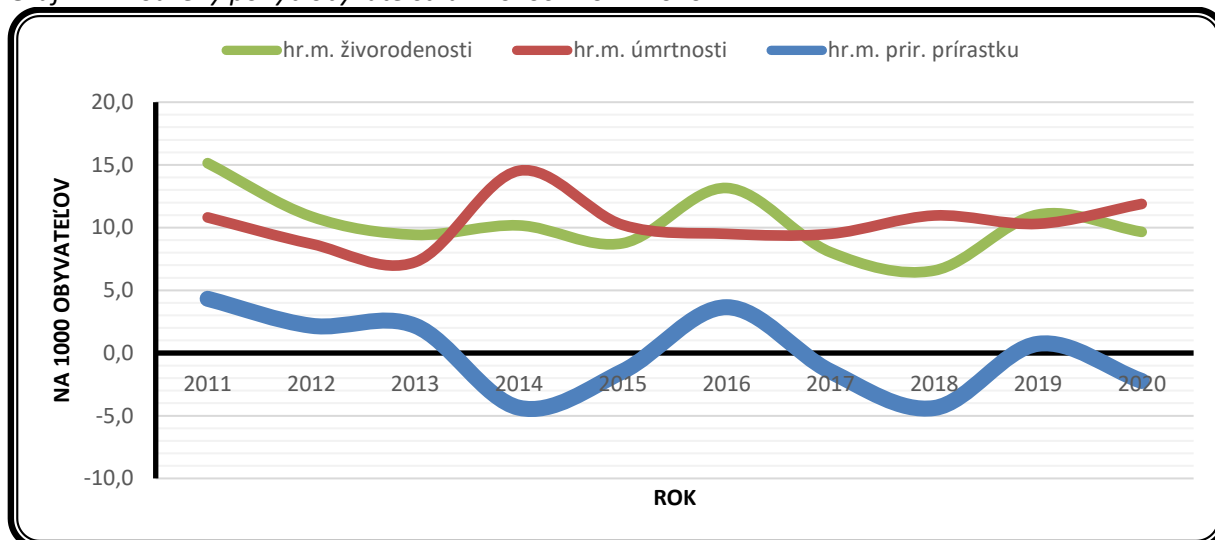
Medziročný vývoj počtu zomrelých mal, podobne ako u živonarodených, taktiež menej vyrovnaný priebeh. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2013 (10 osôb), najviac v roku 2014 (20 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 7,3 po 14,5 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol v Kamienke 10,4 ‰. V obci teda môžeme pozorovať nižšiu mieru úmrtnosti akú má Slovenská republika (cca 11,0 ‰), avšak vyššiu ako Prešovský kraj (9,5 ‰) i okres Stará Ľubovňa (cca 9,0 ‰).

Takéto hodnoty hrubej miery živorodenosti a hrubej miery úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Kamienky. Obec bola počas hodnoteného obdobia 5x populačne zisková a rovnako 5x zaznamenala negatívnu bilanciu prirodzeného pohybu. Hrubá miera prirodzeného prírastku sa v posledných 10 rokoch pohybovala v rozmedzí od -4,4 ‰ po 4,3 ‰. Z dôvodu takejto kombinácie natality s mortalitou bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov mierne neefektívna. Celkovo možno konštatovať, že prirodzenými populačnými procesmi dochádzalo v obci k miernemu úbytku obyvateľov.

Graf 2: Prirodený pohyb obyvateľstva v rokoch 2011-2020

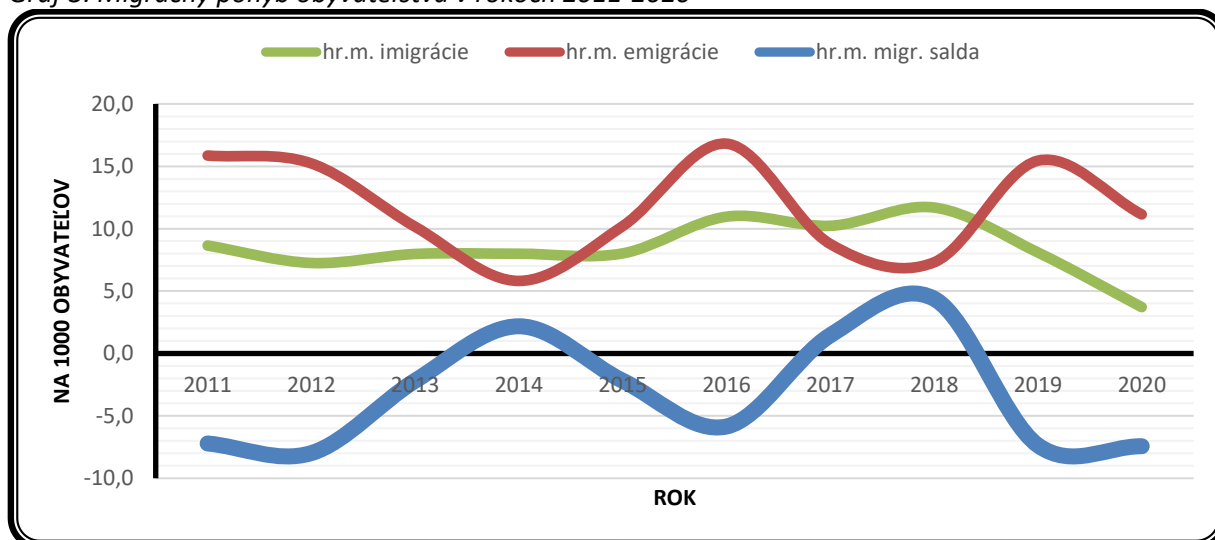

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Podobne ako vývoj prirodzeného pohybu, aj vývoj z hľadiska migračného pohybu je v obci negatívny. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 8,5 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo 11,6 osoby). Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala vyššie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola až 11,7 ‰ (v priemere 16,0 vystahovaných osôb ročne).

Výsledkom hore uvedených procesov bol nepriaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -11 osôb v roku 2012 po +6 osôb v roku 2018. Kladné migračné saldo obec zaznamenala len 3x, až 7x bolo migračné saldo záporné. Väčšinu hodnoteného obdobia teda obec vykazuje negatívnu bilanciu migračného salda, pričom z aspektu migrácie v nej prebiehajú prevažne depopulačné procesy. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je nepriaznivý.

Graf 3: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2011-2020

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

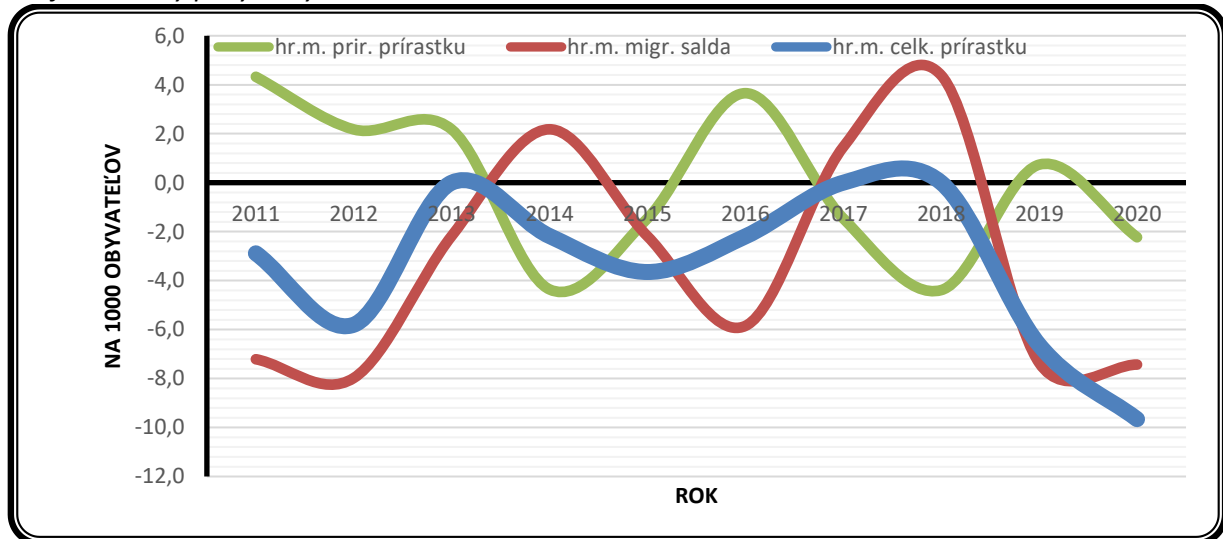
Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas väčšiny hodnoteného obdobia záporné hodnoty (viac ľudí v týchto rokoch zomrelo ako sa ich narodilo), čiže prirodzenými populačnými procesmi počet obyvateľov poväčšine klesal. Podobne, aj hrubá miera migračného salda dosahovala väčšinou záporné

hodnoty, znamenajúce migračný úbytok obyvateľstva (viac ľudí sa z obce v danom roku vysťahovalo ako sa do nej prisťahovalo).

Výsledkom kombinácie vyššie popísaných prirodzených populačných procesov a migračných procesov je celkový úbytok obyvateľov obce Kamienka. Zápornú bilanciu celkového pohybu zaznamenala obec až 7x, v rokoch 2013, 2017 a 2018 bola bilancia vyrovnaná. Kladnú bilanciu obec za posledných 10 rokov nezaznamenala ani raz. Celkovú situáciu ohľadne populačného vývoja v obci možno teda hodnotiť negatívne (keďže počet obyvateľov zo strednodobého hľadiska klesá).

Graf 4: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2011-2020

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

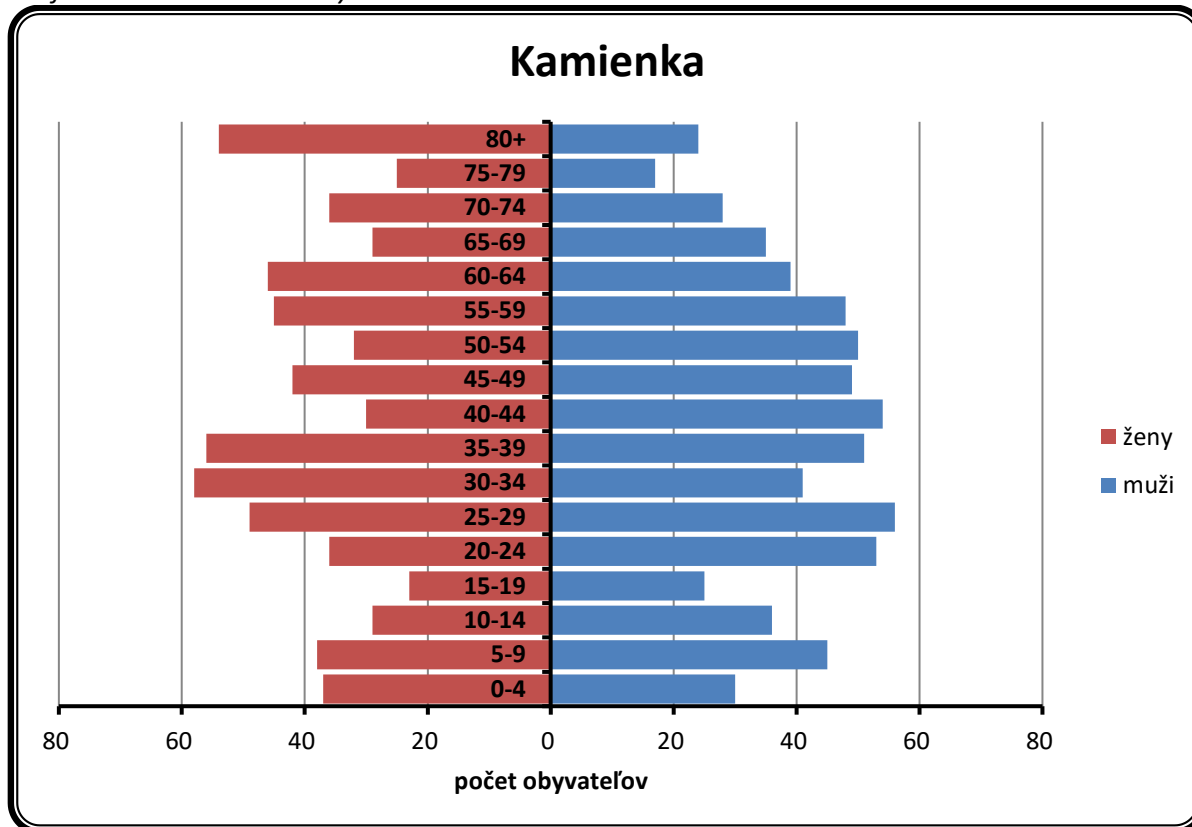
Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia a veku

Veková pyramída obyvateľstva Kamienky ukazuje, že v obci sa z pohľadu demografickej reprodukcie nachádza regresívny typ populácie, keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) ani zďaleka nedosahuje početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 215 k 508 k 31.12.2020). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva Kamienky majú vekové skupiny (podľa poradia) 35-39 ročných (107 obyvateľov), 25-29 ročných (105) a 30-34 ročných (99 obyvateľov). Obzvlášť výrazný je najmä vysoký počet obyvateľov vo veku nad 80 rokov. K 31.12.2020 tu spomedzi 1 346 obyvateľov žilo 215 detí do 14 rokov a 248 seniorov vo veku nad 65 rokov. Zo spomínaných 1 346 obyvateľov tu k uvedenému dátumu žilo 681 mužov a 665 žien.

V nadväznosti na typ vekovej pyramídy a typ populácie možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude prostredníctvom prirodzeného pohybu počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) klesať.

Graf 5: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2020

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Obyvateľstvo obce rýchlo starne. Ako vidieť z nasledujúcej tabuľky, priemerný vek obyvateľstva sa za ostatných 10 rokov zvýšil z 39,97 na 41,87 rokov. V porovnaní so Slovenskou republikou žije v obci trochu staršie obyvateľstvo, to však starne pomalším tempom ako je tomu v SR.

Tabuľka 4: Vývoj priemerného veku obyvateľstva

Priemerný vek / rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kamienka	39,97	40,30	40,62	40,55	40,89	41,04	41,19	41,48	41,56	41,87
Slovenská republika	39,05	39,32	39,6	39,87	40,13	40,37	40,59	40,82	41,06	41,26

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, prevláda poproduktívna zložka (65+ r.) nad predproduktívnou zložkou (0-14 r.) obyvateľstva, pričom podiel produktívnej zložky je 65,6 %.

Tabuľka 5: Veková štruktúra obyvateľov podľa produktívnych vekových skupín

k 31.12.2020	Počet obyvateľov	Veková štruktúra obyvateľov					
		počet			podiel (%)		
		0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Kamienka	1 346	215	883	248	16,0	65,6	18,4

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Národnostná a konfesionálna štruktúra

Národnostné zloženie obyvateľstva Kamienky bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 heterogénne. Podľa výsledkov SODB 2011 v ňom prevládala slovenská národnosť s 53,7 % obyvateľov (748 z 1 394 osôb) nad obyvateľstvom rusínskej národnosti (528 z 1 394 osôb; 37,9 %). Menšie zastúpenie mala v tom čase aj rómska národnosť (45 obyvateľov; 3,2 %). Iné národnosti mali nepatrné zastúpenie: ukrajinská (8 obyvateľov), česká (2), nemecká (1) a poľská (2 obyvatelia). U 4,2 % obyvateľov (58 osôb) národnostná príslušnosť zistená nebola.

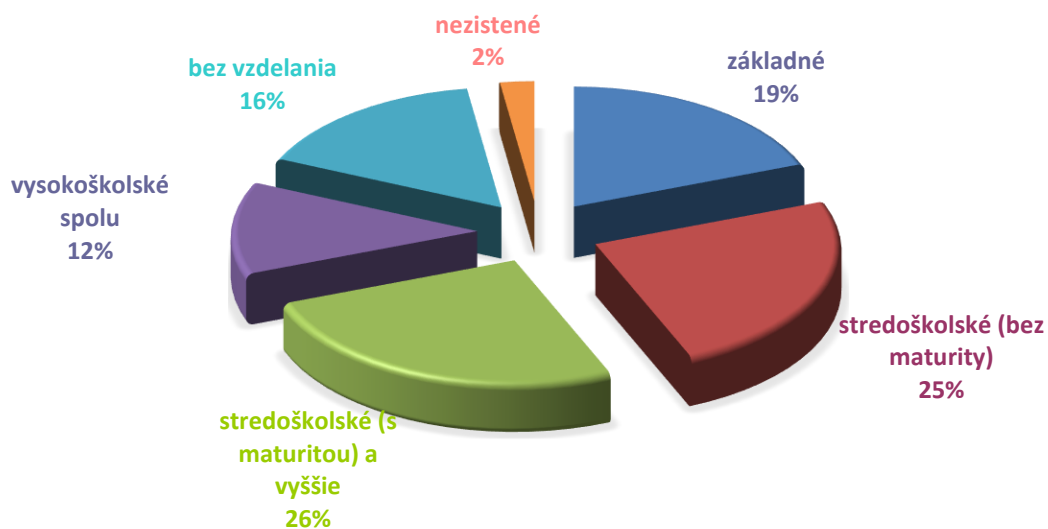
Tieto výsledky však môžu byť mierne skreslené, nakoľko obyvatelia rómskej národnosti majú tendenciu hlásiť sa (z rôznych dôvodov) najmä k slovenskej národnosti. Podľa kvalifikovaného odhadu publikovaného v Atlase rómskych komunít (2019) žilo v obci Kamienka v čase výskumu z celkového počtu 1 368 obyvateľov 7 % Rómov (100 osôb).

V konfesionálnej štruktúre obyvateľstva v čase Sčítania 2011 výrazne dominovalo gréckokatolícke vierovyznanie s 83,9 % obyvateľov (1 170 z 1 394 obyvateľov), vyššie zastúpenie mala aj Rímskokatolícka cirkev (7,1 %; 99 obyvateľov). Iné konfesie (Pravoslávna cirkev, Evanjelická cirkev augsburského vyznania, Kresťanské zbory, Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia) mali len nepatrný podiel, žiadna z nich nemala podiel vyšší ako 0,9 %. K žiadnemu náboženstvu sa nehlásilo 1,0 % obyvateľov obce (14 osôb) a u 5,7 % obyvateľov (80 osôb) príslušnosť ku konfesiám zistená nebola (SODB 2011).

Vzdelanostná štruktúra

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 (SODB 2011) malo v tom čase 19 % obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie. Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) malo 25 % a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie 26 % obyvateľov Kamienky. Vysokoškolské vzdelanie malo v roku 2011 dvanásť percent obyvateľov obce. Samozrejme, od uvedeného Sčítania prešlo už 10 rokov, takže súčasná vzdelanostná štruktúra obyvateľstva bude oproti Sčítaniu s veľkou pravdepodobnosťou pozmenená.

Graf 6: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Poz.: v kategórii „bez vzdelania“ sú zahrnuté osoby s neukončeným základným vzdelaním a deti do 16 rokov

Zdroj: SODB 2011

Zamestnanosť

Ukazovateľ „odvetvie ekonomickej činnosti“ predstavuje druh výroby alebo činnosti podniku alebo iného subjektu, ktorú obyvateľ aktuálne alebo v poslednom pracovnoprávnom vzťahu vykonával. Vzťahuje sa na obyvateľov starších ako 16 rokov, ktorí už niekedy pracovali.

Podľa SODB 2011 najväčšiu časť zo 654 ekonomicky aktívnych obyvateľov Kamienky predstavovali v tom čase pracujúci v odvetví priemyselnej výroby, inej ťažby a dobývania (133 obyvateľov; 16 % z celkového počtu EAO). V poradí druhé a tretie najvýznamnejšie odvetvia v Kamienke predstavovali odvetvia stavebníctva a poľnohospodárskej výroby, lesníctva a ťažby dreva, rybolovu (85, resp. 80 EAO). Najmenej EAO pracovalo v oblasti dodávky energií a odpadového hospodárstva (2 EAO).

Rovnako ako v iných obciach, aj v Kamienke zohráva dôležitú úlohu v otázke zamestnanosti obyvateľstva dochádzka do zamestnania. Ako vidieť z nasledujúcej tabuľky, až 4 z 5 ekonomicky aktívnych obyvateľov (522 zo 654) dochádzalo v čase SODB za prácou mimo obec svojho bydliska.

Najdôležitejším miestom dochádzky za prácou bolo pre obyvateľov Kamienky v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 mesto Stará Ľubovňa, do ktorého denne dochádzalo za prácou 141 obyvateľov.

Tabuľka 6: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti ²	Počet EAO	podiel dochádzajúcich do zamestnania v danom odvetví (%)	
		z toho dochádza do zamestnania	
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a ťažba dreva, rybolov	80	64	80,00
Priemyselná výroba, iná ťažba a dobývanie	133	103	77,44
Dodávka energií, odpadové hospodárstvo	3	2	66,67
Stavebníctvo	85	70	82,35
Veľkoobchod, maloobchod	66	46	69,70
Doprava a skladovanie	17	15	88,24
Ubytovacie a stravovacie služby	40	31	77,50
Činnosti v oblasti nehnuteľností, financií, poisťovania, informácií a komunikácie	14	13	92,86
Odborné, vedecké a technické činnosti	12	10	83,33
Administratívne a podporné služby	7	7	100,00
Verejná správa a obrana	36	30	83,33
Vzdelávanie	64	59	92,19
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	41	37	90,24
Ostatné činnosti spolu	13	10	76,92
Nezistené	43	25	58,14
Spolu	654	522	79,82

Zdroj: SODB 2011

² kvôli zjednodušeniu a prehľadnosti sú niektoré odvetvia v danej tabuľke oproti klasifikácii SK NACE Rev.2 spojené

V ostatných cca 20 rokoch, najmä v súvislosti s nástupom informačného veku a masívnym rozvojom informačno-komunikačných technológií, sa na trhu práce (predovšetkým na primárnom³) čoraz väčší dôraz kladie na digitálne zručnosti zamestnancov. Schopnosť osôb uplatniť sa na trhu práce je vo výraznej miere determinovaná úrovňou ich počítačových znalostí. Z tohto aspektu bola digitálna gramotnosť obyvateľov Kamienky v tom čase v porovnaní s inými obcami na veľmi podpriemernej úrovni. Najmenší podiel obyvateľov ovládalo prácu s tabuľkami (583 – 42 % trvalo bývajúcich obyvateľov). Prácu s elektronickou poštou ovládalo 51 % (714 osôb), prácu s textom 52 % (729 osôb) a prácu s internetom 58 % (808 osôb) trvalo bývajúcich obyvateľov obce.

Ozajstný počet obyvateľov ovládajúcich/neovládajúcich prácu s počítačom sa však mohol ešte líšiť, nakoľko cca 7 % obyvateľov neuviedlo svoje digitálne schopnosti. Samozrejme, do úvahy treba brať aj skutočnosť, že tieto údaje boli získané v roku 2011 a je pravdepodobné, že digitálna gramotnosť obyvateľstva obce odvtedy vzrástla.

Tabuľka 7: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí

Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	práca s textom			práca s tabuľkami		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
	729	568	97	583	700	111
1 394	práca s elektronickou poštou (e-mail)			práca s internetom		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
	714	581	99	808	495	91

Zdroj: SODB 2011

Nezamestnanosť

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdiá, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci Kamienka za posledných 10 rokov pohyboval v rozmedzí 28 až 95. Miera nezamestnanosti sa teda v obci v ostatnom období pohybovala v rozpätí od 4,3 % (2019) po 14,5 % (2012), pričom k 31.12.2020 bola na úrovni 6,7 %. Pre porovnanie, k 31.12.2020 bola miera nezamestnanosti v okrese Stará Ľubovňa 10,4 %, v Prešovskom kraji bola na úrovni 12,5 % a v Slovenskej republike 8,3 %. V okolitých okresoch, s ktorými okres Stará Ľubovňa susedí, bola nasledovná: Kežmarok 19,6 %, Sabinov 17,2 % a Bardejov 14,2 %.

³ na základe teórie duálneho trhu práce rozlišujeme primárny a sekundárny trh práce. Na primárnom trhu práce sú lepšie a výhodnejšie pracovné príležitosti s vyššou prestížou, poväčšine lepšie pracovné podmienky, možnosti profesionálneho rastu a vyššie mzdy. Na sekundárnom trhu práce sú pracovné miesta s nižšou prestížou, nižšou mzdovou úrovňou a nižšie sú aj kvalifikačné nároky na pracovníkov. Poväčšine sa tu jedná o „manuálnu“ prácu

Tabuľka 8: Vývoj nezamestnanosti v obci

k 31.12.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet UoZ	78	95	82	76	52	47	42	30	28	44
Miera nezamestnanosti* (%)	11,9	14,5	12,5	11,6	8,0	7,2	6,4	4,6	4,3	6,7

* Na výpočet miery nezamestnanosti bol použitý jediný dostupný údaj o ekonomicky aktívnom obyvateľstve v obci, ktorý pochádza zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011.

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, UPSVaR, vlastné spracovanie

Na konci roku 2020 bolo v obci Kamienka prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 44 uchádzačov o zamestnanie. Z tohto počtu bolo 27 mužov (61,4 %) a 17 žien (38,6 %). Ako ukazuje nasledujúca tabuľka, problémy s nezamestnanosťou majú v obci najmä mladšie vekové skupiny obyvateľstva.

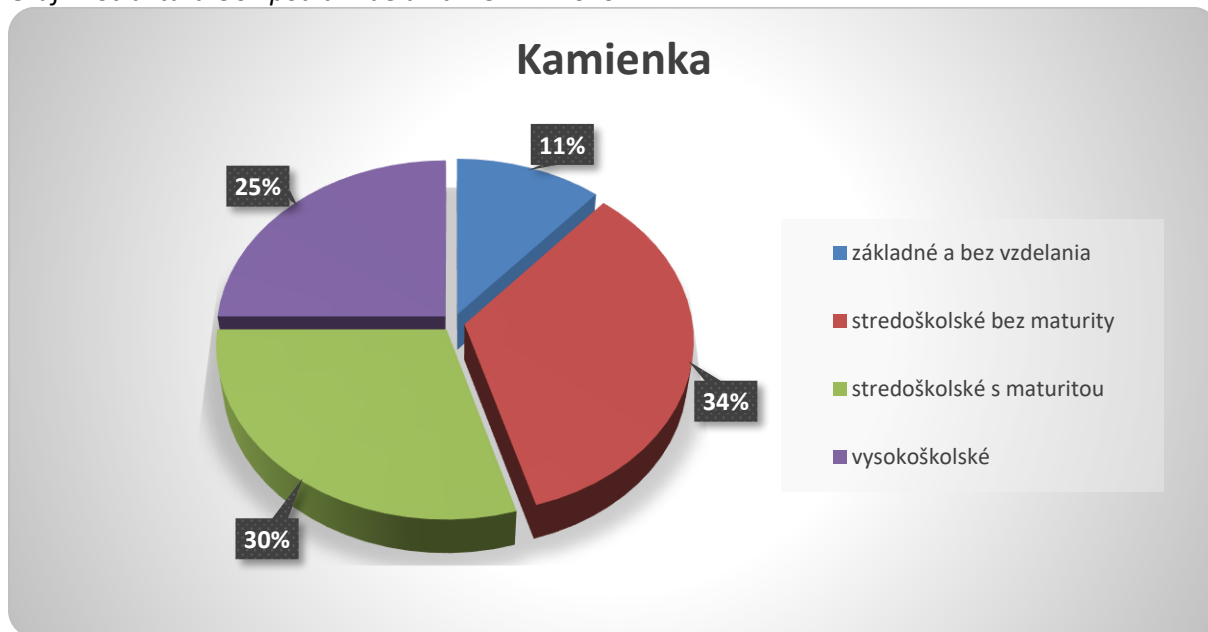
Tabuľka 9: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.12.2020

do 19 r.		20-29 r.		30-39 r.		40-49 r.		50-59 r.		nad 60 r.		UoZ spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
0	0,0	11	25,0	17	38,6	6	13,6	8	18,2	2	4,5	44	100

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Z tohto hľadiska je v Kamienke pozitívnou skutočnosť, že zo 44 uchádzačov o zamestnanie na konci roku 2020 bolo len 11 % UoZ (5 osôb) s najvyšším ukončeným vzdelaním základným alebo bez vzdelania.

Graf 7: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.12.2020

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

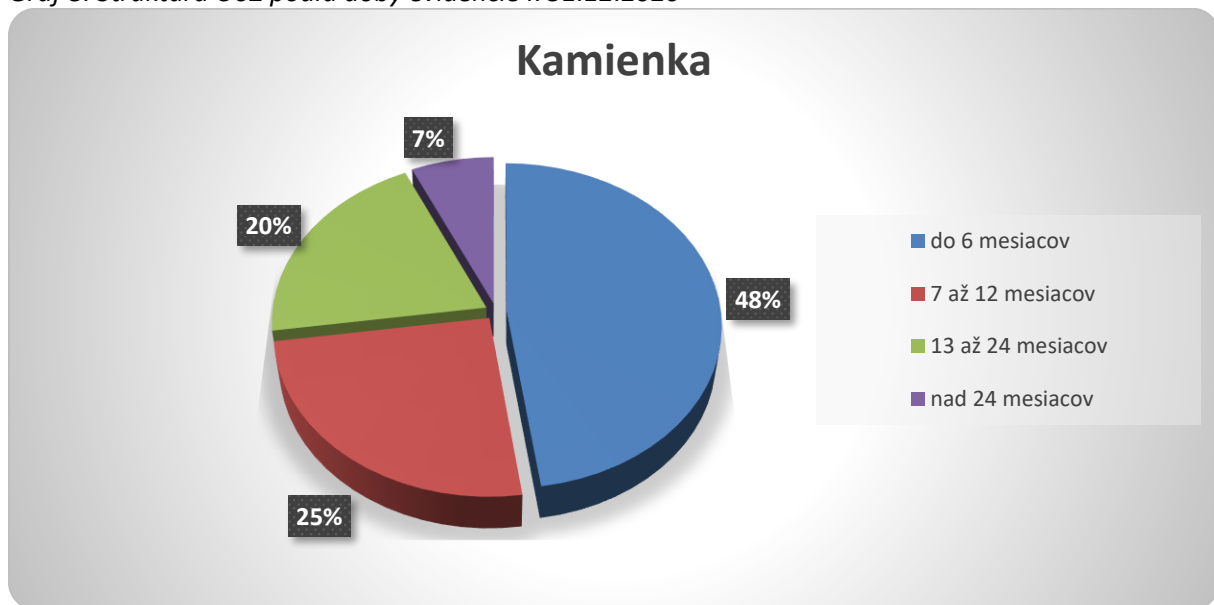
Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomickeho a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálno-

patologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomického rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (menej ako 7 mesiacov) v roku 2020 pohyboval na úrovni cca 40 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 25 % a podiel dlhodobo nezamestnaných okolo úrovne 35 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov v rámci všetkých regiónov Európskej únie). V Kamienke bol k 31.12.2020 podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) 27 %, pričom 7 % (3 UoZ) z celkového počtu UoZ bolo nezamestnaných viac ako 2 roky.

Graf 8: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2020

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM) nám zatrieduje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie bezprostredne pred tým, než bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Jednotlivé zamestnania sú v KZAM rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce. Pri KZAM sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.

Najvyšší podiel v štruktúre UoZ podľa KZAM majú v Kamienke pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (18 UoZ zo 44; 40,9 %). Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci sú tí UoZ, ktorí v poslednom zamestnaní vykonávali práce vyžadujúce si vedomosti na úrovni základnej školy (ako napr. jednoduché a rutinné práce vyžadujúce ručné nástroje a fyzickú silu – upratovanie, čistenie, kopanie jám, zametanie ulíc, stráženie majetku, ručné balenie, manipulácie s nákladmi, dokladanie tovaru, pomocné práce, likvidovanie odpadov a pod.).

Tabuľka 10: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.12.2020

Trieda KZAM	Počet UoZ	Podiel (%)
0 - Príslušníci ozbrojených síl	0	0,0
1 - Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	1	2,3
2 - Špecialisti	1	2,3
3 - Technici a odborní pracovníci	4	9,1
4 - Administratívni pracovníci	1	2,3
5 - Pracovníci v službách a obchode	9	20,5
6 - Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	0	0,0
7 - Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	7	15,9
8 - Operátori a montéri strojov a zariadení	1	2,3
9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	18	40,9
N/A - neurčené	2	4,5
Spolu	44	100,0

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Domový a bytový fond

Charakteristika bytového fondu v Kamienke je veľmi dobrá. Podľa SODB 2011 je veľká väčšina bytov obývaná vlastníkom daného bytu (329 z 347; 95 %), pričom rovnako 95 % všetkých bytov malo v čase Sčítania v roku 2011 tečúcu vodu (330 z 347). V obci sa nachádzajú najmä veľmi veľké byty (s 5 a viac obytnými miestnosťami). Väčšina bytov v obci bola postavená počas socializmu.

Tabuľka 11: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody

	byty obývané vlastníkom	družstevné byty	byty v nájme	iná forma vlastníctva bytu	nezistené	Spolu
v obytnej jednotke je tečúca voda	314	4	6	5	1	330
v obytnej jednotke nie je tečúca voda	3	0	0	0	0	3
nezistené	12	0	0	1	1	14
Byty spolu	329	4	6	6	2	347

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 12: Byty podľa obytných miestností

1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 a viac obytných miestností	nezistené	Spolu bytov
3	32	85	92	135	0	347

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 13: Byty podľa obdobia výstavby

	pred r. 1919	1919-1945	1946-1990	1991-2000	2001-2011	nezistené	spolu
počet bytov	9	50	243	16	18	93	429

Zdroj: SODB 2011

Samozrejme, všetky vyššie uvedené údaje boli získané v roku 2011 a odvtedy sa situácia v oblasti bývania v obci zlepšila (boli postavené nové byty, resp. niektoré boli zrekonštruované). Hoci je Kamienka vidiecka obec, okrem rodinných domov sa v nej nachádzajú aj 4 bytové domy. Tri z nich (každý so 6 bytovými jednotkami) sú v družstevnom vlastníctve, jeden bytový dom bol postavený samosprávou obce (s podporou ŠFRB a štátnej dotácie) a nachádza sa v ňom 18 nájomných bytov. Nakoľko samospráva obce naďalej eviduje výrazný dopyt po bývaní, vhodným opatrením je výstavba ďalšieho bytového domu s nájomnými bytmi (resp. v prípade potreby obstaranie ešte ďalších nájomných bytov, napr. rekonštrukciou nevyužívaných priestorov v budovách vo vlastníctve obce). Na komplexné pokrytie dopytu po bývaní je potrebné pripraviť aj lokalitu s pozemkami, určenými na výstavbu rodinných domov. Obec síce nemá vypracovaný územný plán, v súvislosti s rozvojom IBV však má spracovanú zastavovaciu štúdiu, ktorá predpokladá novú výstavbu rodinných domov na juhovýchodnom okraji intravilánu. V tejto lokalite existuje priestor pre výstavbu cca 30 rodinných domov. Lokalitu je však potrebné najprv vysporiadať po majetkovo-právnej stránke a následne je tam potrebné vybudovať všetky inžinierske siete (vodovod, kanalizácia, elektrina, verejné osvetlenie, rozhlas, komunikácie). Keďže sa však inžinierske siete už nachádzajú priamo na okraji tejto lokality, obstarávacie náklady sú v primeranej výške a táto skutočnosť výrazne napomáha budúcemu rozvoju IBV v tejto lokalite obce Kamienka.

Dopravná infraštruktúra

Z aspektu pripojenia obce na medzinárodné a rýchlostné cestné a železničné komunikácie je poloha Kamienky veľmi nevýhodná. Najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska – diaľnica D1, sa totižto nachádza až 50 km od obce, pri Poprade. Rovnako je to s napojením na hlavnú železničnú tepnu Slovenska, ktorá je dostupná taktiež v Poprade. Cez Starú Ľubovňu síce premávajú vlaky, tie však majú len regionálny charakter. Najdôležitejším dopravným uzlom v okolí Kamienky, na ktorom sa nachádzajú zastávky medzinárodnej autobusovej i železničnej prepravy ako i medzinárodné letisko, je už spomínané 50 km vzdialené mesto Poprad.

Samotná obec Kamienka leží na ceste II. triedy č. 543, ktorá sa pri obci Hniezdne napája na cestu I. triedy č. 77 a vedie na hraničný prechod Lysá nad Dunajcom. Väčšina miestnych komunikácií v Kamienke má bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym (avšak v niektorých častiach obce pomerne úzkym) šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych ciest v obci je poväčšine na dobrej úrovni, takmer všade je vybudovaný asfaltový povrch. Rekonštrukciu si vyžadujú niektoré krátke úseky ciest.

Odstavné parkovacie plochy pre osobné automobily sa v obci nachádzajú na miestach s vyššou koncentráciou automobilov – v centrálnej časti obce pri obecnom úrade, kostole a predajni COOP Jednota, taktiež pri cintoríne a nájomnom bytovom dome. Ďalšia odstavná plocha je pri amfiteátri.

Chodníky sú v obci vybudované popri hlavnej komunikácii (cesta II/543) a tiež pozdĺž niektorých miestnych komunikácií. Viaceré úseky chodníkov si však už vyžadujú rekonštrukciu. Kvôli špecifickým územno-technickým pomeroch (úzke cesty, na ktoré nadväzujú súkromné pozemky) je budovanie ďalších chodníkov popri miestnych komunikáciách veľmi ťažko realizovateľné.

Technická infraštruktúra

Obec má na veľmi dobrej úrovni vybudovanú technickú infraštruktúru – dostupné sú všetky inžinierske siete. Vybudovaný je verejný vodovod, kanalizácia aj ČOV. Navyše, technologické vybavenie ČOV bolo práve zmodernizované, a tak dodržiava všetky prísne legislatívne štandardy. Obec je taktiež plynofikovaná. V Kamienke funguje verejné osvetlenie, ktoré bolo z dôvodu vyššej energetickej účinnosti (a úspornosti) zrekonštruované a zavedené bolo LED osvetlenie. Obecný rozhlas je funkčný, ten si však už z dôvodu svojej zastaranosti vyžaduje rekonštrukciu (rekonštrukcia káblových rozvodov, príp. aj poškodených koncových bodov).

Tabuľka 14: Vybavenie technickou infraštruktúrou

Technická infraštruktúra	
vodovod	áno
kanalizácia	áno
ČOV	áno
plyn	áno
elektrina, verejné osvetlenie	áno
obecný rozhlas	áno
mobilný operátor	áno
internet	áno

Zdroj: Obecný úrad

Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra, služby

Obyvatelia Kamienky musia za základnou zdravotnou starostlivosťou dochádzať len čiastočne. Priamo v obci sa totižto nachádzajú ambulancie praktického lekára pre dospelých, ako aj praktického lekára pre deti a dorast. Zdravotný obvod v rámci zubno-lekárskej starostlivosti majú obyvatelia Kamienky pridelený v ambulancii v Hniezdom, v rámci gynekologickej starostlivosti v Starej Ľubovni. Ďalšie špecializované zdravotné ambulancie sa nachádzajú najmä v Starej Ľubovni.

Najbližšia stanica Hasičského a záchranného zboru (profesionálnych hasičov) sídli v Starej Ľubovni, najbližšia stanica rýchlej zdravotníckej pomoci sídli rovnako v okresnom meste. V Kamienke je zriadený Dobrovoľný hasičský zbor obce (DHZ-O) a funguje tu aj občianske združenie dobrovoľných hasičov.

Spomedzi základných služieb sú v obci k dispozícii viaceré predajne rozličného tovaru, pohostinské služby a tiež pošta. Nenachádza sa tu bankomat. Najbližšie pobočky banky a zdravotnej poisťovne sa nachádzajú v Starej Ľubovni. Pre obyvateľov sú k dispozícii viaceré stravovacie prevádzky, ktoré zabezpečujú aj rozvoz obedov do domácností (najmä dôchodcom a osobám, ktoré o túto službu požiadajú).

Tabuľka 15: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2021)

Praktický lekár pre dospelých	áno	Zariadenie sociálnych služieb	nie
Praktický lekár pre deti a dorast	áno	Pošta	áno
Stomatologická ambulancia	nie	Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Gynekologická ambulancia	nie	Bankomat	nie
Lekáreň	nie	Stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Záchranná zdravotná služba	nie	Dobrovoľný hasičský zbor obce	áno

Zdroj: Obecný úrad

Z hľadiska poskytovania sociálnych služieb (na základe zákona o sociálnych službách) je priamo v obci registrovaná jedna poskytovaná sociálna služba: domáca opatrovateľská služba. Jej registrovaným poskytovateľom je obec Kamienka. V súlade so spomínaným zákonom teda obec Kamienka zabezpečuje svojim obyvateľom nasledovné sociálne služby a sociálnu pomoc:

- **posudková činnosť na účely odkázanosti na sociálnu službu:** povinná činnosť, ktorú obec v prípade potreby zabezpečuje na základe zákona o sociálnych službách;
- **základné sociálne poradenstvo:** v prípade potreby poskytovanie potrebných informácií jednotlivcom;
- **opatrovateľská služba:** sociálna služba poskytovaná obcou terénnou formou na neurčitý čas fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a tiež fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 tohto zákona. Ide teda najmä o pomoc osobám, ktoré majú zníženú sebestačnosť z dôvodu veku, chronického ochorenia alebo

zdravotného postihnutia a sú odkázaní na pomoc inej osoby pri úkonoch sebaobsluhy (osobná hygiena, stravovanie, pomoc pri vyzliekaní a obliekaní, pomoc pri chôdzi), úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť (nákup, príprava jedla, upratovanie, pranie, žehlenie) a pri základných sociálnych aktivitách (sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí).

Okrem vyššie uvedených služieb, zabezpečovaných na základe zákona o sociálnych službách, zabezpečuje obec Kamienka pre svojich obyvateľov na úseku sociálnych vecí a v záujme podpory komunitného rozvoja aj iné služby, podporu, pomoc a aktivity (na základe iných zákonov alebo všeobecne záväzných nariadení obce):

- **menšie obecné služby:** služba poskytovaná v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, cieľom ktorej je udržiavať u miestnych dlhodobo nezamestnaných obyvateľov pracovné návyky;
- **iné opatrenia aktívnej politiky trhu práce** (napr. podľa § 50 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti): služby poskytované v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, cieľom ktorých je udržiavať, resp. rozvíjať u nezamestnaných obyvateľov pracovné návyky;
- **aktívna spolupráca s miestnymi organizáciami:** obec aktívne spolupracuje s miestnymi základnými organizáciami a je im nápomocná pri ich činnosti (napr. Klub dôchodcov, Slovenský červený kríž a pod.);
- **sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela:** obec pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti na úseku sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje rodine, maloletému dieťaťu, mladému dospelému a iným dospelým osobám ochranu a starostlivosť. V prípade umiestnenia maloletého dieťaťa do ústavnej starostlivosti spolupôsobí pri obnove rodinných pomerov za účelom návratu dieťaťa do prirodzeného rodinného prostredia a vyhľadáva fyzické osoby, ktorým by bolo možné zveriť dieťa do starostlivosti. Poskytuje pomoc mladému dospelému po skončení ústavnej starostlivosti pri zabezpečení bývania a zamestnania. Pomoc na úseku sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately obec poskytuje povinne za predpokladu, že takáto situácia nastane.

Školstvo, kultúrno-spoločenský život a šport

V Kamienke sa nachádza plne organizovaná Základná škola s materskou školou. Ide o samostatný právny subjekt, sídlaci na adrese Kamienka 113, ktorého zriaďovateľom je obec Kamienka. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie, v šk. roku 2020/2021 ju navštevovalo 52 detí. Základnú školu v tom istom šk. roku navštevovalo 129 žiakov. Popri ZŠ s MŠ sú zriadené (ako organizačné zložky) aj školská jedáleň, školský klub detí a centrum voľného času, kde majú žiaci školy možnosť absolvovať v popoludňajších hodinách rôzne výchovno-vzdelávacie aktivity. Popri škole je vybudovaná aj veľká telocvičňa s hľadiskom, šatňami a sociálnymi zariadeniami, v ktorej sa aktuálne dokončujú rekonštrukčné práce. Najbližšie stredné školy, ktoré môžu študenti z Kamienky navštevovať, sa nachádzajú najmä v Starej Ľubovni a v okolitých mestách.

Z hľadiska infraštruktúry kultúrnych zariadení má obec vybudovaný veľký kultúrny dom, ktorý sa nachádza v centrálnej časti obce v spoločnej budove s obecným úradom. Jeho priestory sú zrekonštruované a využívajú sa na organizáciu rôznych kultúrno-spoločenských podujatí. Obyvateľom je k dispozícii aj obecná knižnica. Okrem kultúrneho domu je v západnej časti obce, pri futbalovom ihrisku, vybudovaný aj veľký, zrekonštruovaný amfiteáter so šatňami, sociálnymi zariadeniami a príslušnou odstavňou plochou pre motorové vozidlá. Tento slúži taktiež na organizáciu rôznych podujatí (najmä folklórneho charakteru).

Z hľadiska fungovania rôznych kultúrno-spoločenských telies možno konštatovať, že v obci už niekoľko desaťročí pôsobí mimoriadne aktívna folklórna skupina FS Barvinok. Ide o spevácko-tanečný súbor, ktorý vznikol popri základnej škole už v roku 1952 a s rôznymi obmenami nepretržite pôsobí až dodnes. Navyše, ako už bolo spomenuté, je veľmi aktívny a v rámci neho pôsobia až 4 samostatné súbory

(seniori, dospelí, deti). Angažovanosť miestnych obyvateľov v oblasti folklóru je teda na mimoriadnej vysokej úrovni.

Pre potreby športového využitia obyvateľov je v obci prístupných viacero športovísk a športovo-rekreačných zariadení. V severozápadnej časti intravilánu je (hneď vedľa zrekonštruovaného amfiteátra) vybudovaný futbalový areál s ďalšími ihriskami (antukové, asfaltové). Tento areál je však veľmi málo využívaný a existujúce zariadenia (ihriská, oplotenia, siete, bránky a pod.) sú už vhodné na rekonštrukciu. Žiadny futbalový klub v Kamienke aktuálne nepôsobí. V centrálnej časti obce je pri základnej škole vybudované multifunkčné ihrisko s umelým povrchom a ďalšie prvky na cvičenie a tiež na hranie detí. V rámci školy je pre obyvateľov z hľadiska športového využitia k dispozícii aj veľká telocvičňa s hľadiskom. Navyše, rovnako v centrálnej časti obce pri predajni COOP Jednota je obyvateľom k dispozícii aj novo vybudované detské a petangové ihrisko.

Tabuľka 16: *Infraštruktúra kultúry a športu*

Kultúrny dom	áno	Telocvičňa	áno
Kino	nie	Športové ihrisko prírodné	áno
Knížnica	áno	Športové ihrisko umelé	áno
Ochotnícky divadelný súbor	nie	Detské ihrisko	áno
Folklórny súbor	áno	Športový klub	nie

Zdroj: Obecný úrad

Kultúrno-spoločenský život je v obci mimoriadne bohatý. Počas roka sa tu koná množstvo rôznych podujatí (kultúrno-spoločenských aj športových), organizovaných pre niektoré špecifické skupiny obyvateľstva, ako aj pre širokú verejnosť. Ďalšie podujatia (pre deti a žiakov) sú realizované v rámci škôl (napr. Mikuláš, rôzne súťaže a pod.).

Tabuľka 17: *Kultúrno-spoločenské a športové podujatia organizované v obci počas roka*

Mesiac	Podujatie
Január	- Beh víťazstva
Január - február	- Volejbalový turnaj
Február	- Pochod na bežkách - Furmanské preteky
Február - marec	- Krojová zábava
Máj	- Jarný kros - Súťaž hasičov
Jún	- Folklórne slávnosti
August	- Dubné cup
September	- Dni rusínskych zvykov a tradícií
Október	- Turistický pochod - Úcta k starším
December	- Mikuláš - Koncert duchovnej piesne - Stolnotenisový turnaj

Zdroj: Obecný úrad

Podobne ako je tomu v iných obciach, aj v Kamienke má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. V obci sa nachádza gréckokatolícky farský kostol sv. Petra a Pavla, postavený v roku 1790. Okrem neho sa na miestnom pohrebisku nachádza aj Kaplnka zosnutia Presvätej Bohorodičky z roku 1760. Pre potreby vykonávania smútočných obradov je pri pohrebisku vybudovaný aj Dom smútku.

Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosti alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka 18: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Inštitúcia	Miesto poskytovania služieb
Matričný úrad	Hniezdne
Pracovisko daňového úradu	Stará Ľubovňa
Pracovisko Obvodného oddelenia policajného zboru	Stará Ľubovňa
Okresný súd	Stará Ľubovňa
Okresný úrad	Stará Ľubovňa
Pobočka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Stará Ľubovňa

Zdroj: vlastné spracovanie

Hospodárske pomery

Polohová atraktivita územia

V Slovenskej republike sa v plnej miere uplatňuje západo-východný gradient rozvoja, ktorý je odzrkadlením západo-východného gradientu rozvoja v Európe (v súvislosti s ekonomickou výkonnosťou krajín sa v Európe spomína taktiež severo-južný gradient rozvoja). Na Slovensku sa daná skutočnosť prejavuje tým spôsobom, že najvyspelejšie regióny sa nachádzajú v jeho západnej a najzaostalejšie v jeho východnej časti, pričom úroveň rozvoja smerom od západu na východ postupne klesá⁴ (najmä čo sa týka ukazovateľov ako tvorba HDP, miera nezamestnanosti, ekonomická aktivita obyvateľstva, príjmy obyvateľstva, tvorba nových pracovných miest, ale aj infraštruktúrne vybavenie regiónov, kvalita domového a bytového fondu a pod). Makropolohová atraktivita obce Kamienka, ležiacej na východnom Slovensku, je teda z aspektu jej potenciálu pre pritiaženie investícií veľmi nízka, keďže ekonomicky najrozvinutejšie regióny krajiny sa nachádzajú najmä na západe (s výnimkou funkčných mestských regiónov Košíc a Prešova).

Mezopoloha obce vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centrami a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre nadregionálneho významu je taktiež nevýhodná. Výraznejším ekonomickým centrom v okolitom regióne je mesto Stará Ľubovňa. Toto mesto je od obce vzdialené len 9 km, má však len cca 16 000 obyvateľov, pričom predstavuje ekonomické centrum nižšieho rádu. Výrazným ekonomickým centrom v tatranskom regióne je až mesto Poprad s viac ako 50 000 obyvateľmi, predstavujúce pomerne rozvinutý priemyselný uzol s dominanciou strojárskemu priemyslu. Poprad je však už od obce značne vzdialený a nachádza sa na hranici rádia dennej dochádzky do zamestnania z obce Kamienka. Všetky hlavné komunikačné línie nadregionálneho a vyššieho významu (rýchlostné cesty, diaľnice, rýchlostné železničné trasy) idú mimo územia Kamienky aj okresu Stará Ľubovňa.

Aj vzhľadom k vyššie uvedenému by asi nebolo namieste domnievať sa, že priamo obec Kamienka má nejaký potenciál pre prilákanie akejkoľvek výroby s vyšším počtom zamestnancov. Skúsenosti z regionálneho vývoja na Slovensku ukazujú, že aj v okresnom meste Stará Ľubovňa a v jeho bezprostrednom okolí len zriedka vznikajú nové priemyselné prevádzky, ktoré zamestnávajú niekoľko

⁴ Presnejšie, v súvislosti s úrovňou rozvoja jednotlivých slovenských regiónov sa v odbornej literatúre spomína rozdelenie Slovenska na bohatý (severo) západ a chudobný (juho) východ, pričom región Spiša patrí práve do tej chudobnejšej časti

desiatok zamestnancov a ktoré by potenciálne mohli (hoci sprostredkovane) napomôcť riešeniu zamestnanosti v regióne (a teda aj v obci). V tejto súvislosti je namieste konštatovanie, že s najvyššou pravdepodobnosťou si obec aj v budúcnosti zachová najmä svoj obytný a agrárny charakter.

Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, priemysel

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce výrazne prevládajú trvalé trávnaté porasty (1 054,1 ha) nad ornou pôdou (419,5 ha). Vzhľadom k ich rozsiahlym plochám má teda v poľnohospodárskej výrobe pomerne priaznivé podmienky tak rastlinná, ako aj živočíšna poľnohospodárska výroba⁵. V katastri obce hospodári jeden subjekt poľnohospodárskej veľkovýroby – „Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Kamienke“ (PD Kamienka). Tento podnikateľský subjekt v Kamienke vykonáva tak živočíšnu, ako aj rastlinnú výrobu.

V katastri obce Kamienka sa nachádzajú veľké plochy lesov (až takmer 1 200 ha). Najvýznamnejším obhospodarovateľom lesných porastov v obci je spoločnosť Tisina, s.r.o., ktorej zakladateľom, ako aj jediným spoločníkom, je samotná obec Kamienka.

Z hľadiska priemyselnej výroby sa v Kamienke nachádzajú dve priemyselné prevádzky – jedna v potravinárskom priemysle (spomínané PD Kamienka s výrobou mlieka, mäsa a pod.) a jedna v drevospracujúcom priemysle (piliarska výroba, vo vlastníctve obce Kamienka).

Tabuľka 19: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2020; v ha)

Poľnohospodárska pôda						
orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	spolu
419,5	0,0	0,0	24,1	0,0	1 054,1	1 498,0
Nepoľnohospodárska pôda						
lesné pozemky	vodné plochy	zastavané plochy a nádvorcia	ostatné plochy		Spolu	
1 194,9	51,4	61,1	110,9		1 418,3	
Celková výmera územia						2 916,3

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Cestovný ruch

Cestovný ruch predstavuje interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na realizácii ktorého sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú napr. poľnohospodárstvo (v ostatnom období najmä ekologické poľnohospodárstvo a agroturistika), priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu vyjadrujú príťažlivosť územia pre účastníkov cestovného ruchu, vytvárajú motiváciu pre návštevu danej lokality. Delíme ich na prírodné a umelo vytvorené (kultúrno-správne).

Kamienka má z hľadiska pritiažlivosti turistov pomerne dobrú polohu na úpätí Spišskej Magury, spojnici medzi Pieninami a Starou Ľubovňou a leží tiež neďaleko významných oblastí cestovného ruchu na Slovensku – Tatranského a Pieninského národného parku. Okrem týchto národných parkov sa v blízkosti obce nachádzajú na Spiši aj mnohé ďalšie prírodné (napr. travertínové jazero s príslušnými kúpeľmi vo Vyšných Ružbachoch, NPR Belianske lúky, Kamienska tisina) a kultúrnohistorické pamiatky (napr. Ľubovniansky hrad, skanzen pod Ľubovnianskym hradom, pamiatková rezervácia v Podolínci – námestie s kostolom, meštianskymi domami a príslušným kláštorom piaristov, kaštieľ Strážky, kostoly, hrad a unikátne námestie v Kežmarku, námestie v Levoči, Spišský hrad, Spišská Sobota, a ďalšie). Medzi lokalizačné predpoklady CR patria aj kultúrno-spoločenské a športové podujatia, ktoré taktiež prispievajú k atraktivite okolitého regiónu a významne zvyšujú jeho návštevnosť. Počas roka sa ich v blízkom okolí koná obrovské množstvo. Medzi najvýznamnejšie možno zaradiť Hradné dni na hrade

⁵ Toto konštatovanie sa však týka len dostupnej plochy na poľnohospodársku výrobu, neberieme tu do úvahy ďalšie dôležité faktory, ako sú napr. klimatické, orografické alebo pôdne pomery

Ľubovňa, Nestville Open Day a Rockfest v Hniezdnom, Medzinárodný festival remesiel a ľudovej kultúry ELRO v Kežmarku, Mariánsku púť v Levoči, Zamagurské folklórne slávnosti, Hradobranie na Spišskom hrade, ale aj univerzálnu noc múzeí a galérií. Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu (prírodné aj umelo vytvorené) v okolitom regióne sú teda na výbornej úrovni.

Okrem lokalizačných predpokladov hrajú veľmi dôležitú úlohu v rámci rozvoja regiónu aj realizačné predpoklady cestovného ruchu, medzi ktoré patrí doprava a materiálno-technická základňa (stravovacie, ubytovacie a športovo-technické zariadenia, zariadenia služieb a obchodu a špeciálne zariadenia). Dopravná infraštruktúra je v regióne na dobrej úrovni. V posledných rokoch prebehla rekonštrukcia mnohých ciest, mostov a chodníkov, čo zabezpečilo zvýšenú kvalitu cestných komunikácií v regióne. Dopravné spojenie s okolitými regiónmi je zabezpečené autobusovou a železničnou dopravou. Zo športovo-technických zariadení sa v regióne nachádza množstvo zjazdoviek, lanoviek a vlekov. Ubytovacie kapacity sú v regióne reprezentované hotelmi, miestnymi penzióňmi a rekreačnými chatami s menším počtom postelí, ktoré sa nachádzajú takmer v každej obci. Najviac stravovacích zariadení s celoročnou prevádzkou sa v okolitom regióne nachádza v centrách cestovného ruchu – v Tatrách, Pieninách a v mestách (v ktorých je, prirodzene, vyššia koncentrácia obyvateľstva).

Poloha Kamienky je teda pomerne dobrá. Rovnako je pomerne dobrá aj situácia z hľadiska lokalizačných a realizačných predpokladov rozvoja cestovného ruchu priamo v obci. Obec má na vynikajúcej úrovni vybudovaný kultúrny amfiteáter, ako aj športovo-technickú infraštruktúru (detské a športové ihriská – prírodné aj umelé). Nachádzajú sa tu aj 3 Národné kultúrne pamiatky – chrám sv. Petra a Pavla v centre obce z r. 1790, kaplnka Panny Márie na cintoríne z roku 1760 a tiež prístenná kaplnka z 1. pol. 19. storočia. Všetky tieto zariadenia však sami osebe návštevnosť obce turistami nezabezpečia. Významným momentom v rozvoji cestovného ruchu v obci je aj cyklistická trasa pod názvom AquaVelo, spájajúce kúpeľné miesta. V rámci nej už bol vybudovaný asfaltový cyklistický chodník od intravilánu Kamienky smerom k hranici s katastrom Hniezdného. Ide však o nespojitý úsek a potrebné je dobudovať cyklistickú trasu AquaVelo ako celok (tzn. dobudovať aj ostatné úseky tejto trasy tak, aby bola spojitá; v katastri obce Kamienka teda ešte chýba dobudovať prepojenie na hranicu katastra s Lackovou, potom ďalej do Vyšných Ružbách; rovnako chýba prepojenie existujúcich chodníkov v katastri Hniezdného). Budovanie trasy AquaVelo je teda (aspoň do času vypracovania tohto PHSR) nekoordinované, čo je na škodu v rozvoji CR v okolitom regióne.

Pomocou týchto kultúrnych, spoločenských a športových zariadení je však (bohužiaľ, aspoň nateraz) len veľmi ťažké zabezpečiť výraznejší rozvoj cestovného ruchu v obci. Ak samospráva obce Kamienka uvažuje o rozvoji cestovného ruchu na jej území, je potrebné vybudovať aj ďalšie zariadenia cestovného ruchu tak, aby bola vybudovaná minimálne základná turistická infraštruktúra. Slabšou stránkou obce je totižto dostupnosť komerčných ubytovacích a stravovacích kapacít. Navyše, v prípade, že by sa v obci vybudovali rôzne zariadenia cestovného ruchu, tie by vstupovali do ostrého konkurenčného boja so zariadeniami v obciach, ležiacich priamo v národných parkoch, kúpeľných miestach, príp. so zariadeniami v bezprostrednej blízkosti kultúrno-historických a prírodných pamiatok. Aby dokázala obec vo väčšej miere pritiahnúť turistov, musela by vybudovať takú atrakciu cestovného ruchu, ktorá je v širokom okolí jedinečná (príp. nemusela by byť jedinečná atrakcia, muselo by sa však vybudovať viacero vzájomne prepojených zariadení, kvôli ktorým by sa turisti oplatilo zastaviť a ostať).

Obec Kamienka teda v sebe skrýva potenciál rozvoja cestovného ruchu, musia sa však vybudovať ďalšie zariadenia skvalitňujúce infraštruktúru cestovného ruchu spolu s marketingovým produktom pre turistov (čo u nás máme a prečo by ste mali k nám prísť a ostať). S ohľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že v najbližších rokoch bude cestovný ruch v rozvoji obce Kamienka pravdepodobne zohrávať len obmedzenú úlohu (avšak s veľkým potenciálom do budúcnosti v prípade vybudovania infraštruktúry cestovného ruchu).

Finančné hospodárenie

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa dikcie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Prehľad majetku a zdrojov

Kamienka je bohatá obec (oproti iným obciam s porovnateľným počtom obyvateľov). Hodnota dlhodobého majetku obce Kamienka k 31.12.2020 bola 3 749 470,94 €. V dlhodobom majetku je teda viazaných 86 % zdrojov obce. Jeho výrazne dominantnú zložku (3 518 349,07 €) tvorí dlhodobý hmotný majetok v podobe pozemkov (cca 950 000 €) a najmä stavieb (cca 2 250 000 €), pomerne významné zdroje má však obec aj v dlhodobom finančnom majetku (224 483,09 € - v realizovateľných cenných papieroch a podieloch). Obežný majetok k 31.12.2020 predstavoval 614 527,98 €.

Na konci roku 2020 obec evidovala pohľadávky v celkovej výške 26 159,85 €, pričom celú sumu predstavovali pohľadávky krátkodobé. Celkové záväzky obce k uvedenému dátumu boli vo výške 751 375,01 €. Krátkodobé záväzky (voči dodávateľom, zamestnancom, poisťovniam, daňovému úradu a pod.) boli k 31.12.2020 vo výške 25 439,21 €, dlhodobé záväzky vo výške 598 423,56 € (spolu 623 862,77 €).

Tabuľka 20: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2020 (eur; netto)

AKTÍVA	4 366 064,12	PASÍVA	4 366 064,12
Neobežný majetok spolu	3 749 470,94	Vlastné imanie	2 238 826,90
Dlhodobý nehmot. majetok	0,00	Výsledok hospodárenia	2 238 826,90
Dlhodobý hmotný majetok	3 518 349,07	-minulé roky	2 185 866,97
Dlhodobý finančný majetok	231 121,87	-účtovné obdobie	52 959,93
Obežný majetok spolu	614 527,98	Záväzky súčet	751 375,01
Zásoby	1 569,34	Rezervy	2 400,00
Zúčtovanie medzi subj. VS	353 157,81	Zúčtovanie medzi subjektmi VS	25 869,08
Pohľadávky	26 159,85	Záväzky	623 862,77
Finančné účty	233 640,98	Bankové úvery a ostatné	99 243,16
Časové rozlíšenie	2 065,20	Časové rozlíšenie	1 375 862,21

Zdroj: Súvaha k 31.12.2020

Príjmy a výdavky obce

Celkové príjmy obce v roku 2020 boli vo výške 731 097,49 €. Dominantnú zložku tejto sumy predstavovali daňové výnosy samosprávy vo výške 567 401,47 €, výnosy z poplatkov mala obec v roku 2020 vo výške 23 613,20 € (spolu 591 014,67 €). Nemalé zdroje predstavovali aj ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti (40 266,85 €).

Celkové výdavky obce v roku 2020 boli vo výške 678 135,59 €. Osobné náklady (mzdy a odvody zamestnancov) boli vo výške 191 646,97 €, prevádzkové výdavky obce za spotrebované nákupy a služby boli vo výške 137 939,95 € (nákupy 61 892,97 €, služby 76 046,98 €). Tieto výdavky predstavujú finančné zdroje na bežný chod samosprávy, sú spotrebovávané bez toho, aby prinášali priamy efekt pre rozvoj obce. V roku 2020 dosiahla obec Kamienka kladný hospodársky výsledok vo výške 52 959,93 € po zdanení.

Tabuľka 21: Náklady a výnosy v roku 2020

Náklady	eur
Spotrebované nákupy	61 892,97
Služby	76 046,98
Osobné náklady	191 646,97
Dane a poplatky	6 077,56
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	8 347,75
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	99 912,90
Finančné náklady	9 801,40
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	224 409,06
Spolu	678 135,59
Výnosy	eur
Tržby za vlastné výkony a tovar	20 966,08
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	591 014,67
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	40 266,85
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	2 400,00
Finančné výnosy	319,50
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo VÚC	76 130,39
Spolu	731 097,49
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA po zdanení	52 959,93

Zdroj: Výkaz ziskov a strát obce Kamienka k 31.12.2020

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Predchádzajúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mala obec Kamienka spracovaný na roky 2015-2023. V ňom mala v troch oblastiach (hospodárska, sociálna, environmentálna) v rámci 5 opatrení zadaných spolu 15 aktivít. Väčšinu zo zadaných aktivít sa podarilo zrealizovať (niektoré úplne – napr. rekonštrukcia a rozšírenie telocvične; niektoré čiastočne – napr. novostavba cyklotrasy Hniezdne – Kamienka – Lacková s asfaltovým povrchom). Vôbec sa nepodarilo zrealizovať jednu aktivitu – výstavba obchvatu obce Kamienka. Celkovo však možno konštatovať, že plnenie predchádzajúceho PHSR bolo úspešné.

Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Cieľom Ex – ante hodnotenia stavu projektovej pripravenosti investícií je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov. V nasledujúcom formulári sú uvedené len tie investičné zámery, na ktoré má obec v čase vypracovania tohto PHSR (jar 2021) už spracovanú príslušnú dokumentáciu (resp. už má podanú žiadosť o NFP a čaká na vyhodnotenie). Súhrn všetkých investičných aj neinvestičných zámerov obce na nasledujúce obdobie je uvedený v ďalšej časti dokumentu (pozri najmä formuláre P1, P2, P3 a F2).

Formulár 4 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PHSR (pipe_line)																				
v tis. EUR																				
por. č.	Politika – oblasť*	Názov investície	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia-plán	Technická príprava mesiac/rok	Cena podľa stavebného zámeru		Navrhovaný objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov									
				Rok dokončenia-plán		ÚR:	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov celkom	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1	S	Zriadenie denného stacionára	1274 - Ostatné budovy, i.n.	2021	-	15,0	15,0	2021	15,0	15,0										
2	E	Obstaranie komunálnej techniky na skvalitnenie triedeného zberu KO	-	2021	-	50,0	-	2021	50,0	50,0										

* H – Hospodárska, S – Sociálna, E – Environmentálna politika

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie v kontexte tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svojou činnosťou nijako ovplyvniť. V makroregionálnej mierke je dôležitým činiteľom rozvoja obce európsky rozvojový koncept „Red octopus“, ktorý stanovuje hlavné rozvojové centrá Európy. Ide o tzv. „červenú chobotnicu“ (pomenovanie podľa tvaru tejto rozvojovej siete), ktorá spája najrozvinutejšie európske sídelné a aglomeračné centrá a centrá, ktoré majú najväčší potenciál ďalšieho rozvoja. Jedno z ramien „červenej chobotnice“ prechádza aj Slovenskom, avšak len jeho juhozápadnou časťou. Kamienka je teda od tohto ramena značne vzdialená.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí (okrem Bratislavy a Košíc, ktoré stoja samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrá osídlenia pre Kamienku predstavujú mestá Stará Ľubovňa (3a. skupina centier osídlenia), Podolínec (5. skupina) a Spišská Belá (4. skupina).

Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych potrieb.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu,
- rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Z pohľadu rozvoja územia najdôležitejšia, teda rozvojová os I. stupňa, prepája Bratislavu a Košice (o. i.) severoslovenským dopravným koridorom, čiže najbližšie ku Kamienke sa táto os nachádza v oblasti Popradu. Z Popradu do Spišskej Belej smeruje rozvojová os II. stupňa a zo Spišskej Belej do Starej Ľubovne je vedená os III. stupňa. V Hniezdom sa na ňu napája ďalšia rozvojová os III. stupňa, smerujúca do Spišskej Starej Vsi. Vyšné Ružbachy teda ležia na rozvojovej osi III. stupňa.

Veľmi dôležitým aspektom v analýze vonkajšieho prostredia je aj stratégia štrukturálnej politiky Európskej únie a jej priemet do slovenských pomerov. Počas programovacieho obdobia EÚ 2000-2006 (čo pre Slovensko znamenalo roky 2004-2006) používala Európska únia stratégiu regionálnej politiky založenú na rovnomernom prístupe samospráv k štrukturálnym fondom (tzv. „pokropením regiónov investíciami“, kde každá samospráva mala rovnaký prístup k týmto fondom). Od programovacieho obdobia 2007 - 2013 sa však už stratégia regionálnej politiky EÚ zmenila, keďže táto sa už nezamerala na znižovanie regionálnych disparít formou podpory zaostalých regiónov, ale na základe skúseností z regionálneho rozvoja zo západoeurópskych krajín, rozhodla sa posilňovať predovšetkým vytýčené póly rastu, ktoré sú najviac konkurencieschopné a majú najväčší potenciál rozvoja (týmto opatrením

sa taktiež sledovalo posilnenie vonkajšej konkurencieschopnosti EÚ ako celku voči ostatným aktérom vo svetovom hospodárstve). Jednotlivými krajinami vytýčené póly rastu mali byť nositeľmi rozvoja v jednotlivých regiónoch a postupom času by sa rozvoj z týchto pólov rastu mal šíriť do ich bezprostredného okolia (teda do zaostalejších oblastí v ich okolí). Na Slovensku tak boli od programovacieho obdobia 2007-2013 na základe koncepcie územného rozvoja Slovenska stanovené inovačné a kohézne póly rastu (niektoré mestá a obce v ich bezprostrednom zázemí), pričom najväčšia časť podpory zo štrukturálnych fondov smeruje práve do nich.

Výrazným vonkajším rozvojovým impulzom pre oblasť ľubovnianskeho okresu by mohla byť zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa realizujú čo najbližšie k tomuto regiónu (keď už nie priamo v ňom). Skúsenosti však ukazujú, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií primárne do najrozvinutejších regiónov Slovenska (najmä do trojuholníka Bratislava – Trnava – Nitra, do Košíc a oblasti stredného Považia po Žilinu). Do oblasti Starej Ľubovne smerovala len úplne minimálna časť investičnej pomoci vlády. Z prostredia investičnej pomoci teda len ťažko očakávať priaznivé rozvojové impulzy pre región v blízkej budúcnosti.

Spomínaná politika územnej podpory vo forme investičnej pomoci a množstvo ďalších faktorov (napr. faktor sídelnej hierarchie, faktor makropolitologickej atraktivity, faktor veľkej dopravnej infraštruktúry, faktor historickej marginality, faktor depresnosti priľahlých prihraničných regiónov a pod.; Korec 2005) prispeli (a naďalej prispievajú) k veľmi nerovnovážnemu regionálnemu vývoju v rámci Slovenska, keď sa medzi jednotlivými jeho regiónmi vytvorili pomerne výrazné regionálne disparity. Vytvorila sa tak významná priestorová polarizácia spoločnosti s existenciou centier na strane jednej a periférií (vnútorných aj prihraničných periférnych regiónov) na strane druhej. Uvedené skutočnosti upozorňujú na značne obmedzené možnosti budúceho rozvoja obce Kamienka.

Členstvo obce v organizáciách

Obec Kamienka je členom 4 združení, ktoré vznikli za rôznym účelom, majú rôzne ciele a prostredníctvom ktorých sa obec snaží uplatňovať a presadzovať svoje záujmy:

- „Združenie miest a obcí Slovenska“ (ZMOS) – organizácia zastupujúca záujmy samospráv na celoslovenskej úrovni;
- „Ľubovnianske regionálne združenie miest a obcí“ (ĽRZMO) – združenie obcí a miest okresu Stará Ľubovňa, založené za účelom poradenstva a kvalitnejšieho riešenia spoločných problémov a výziev;
- Občianske združenie „Partnerstvo pre región“ – verejno-súkromné partnerstvo rôznych organizácií (obcí, podnikov, podnikateľov, občianskych združení, neziskových organizácií a pod.), vytvorené za účelom zlepšovania kvality života v území združenia (územie obcí, ktoré sú členmi tohto združenia), posilnenia ekonomického prostredia, zhodnotenia kultúrneho a prírodného dedičstva a podpory trvalo udržateľného rozvoja. Ide o tzv. Miestnu akčnú skupinu (MAS), ktorá v programovom období 2014-2020 získala štatút MAS;
- „Európske zoskupenie územnej spolupráce“ (EZÚS Tatry, s.r.o.) – organizácia s právnou subjektivitou podľa práva Európskej únie, ktorá bola založená v roku 2013 záujmovým združením právnických osôb „Euroregión Tatry“ (známe u nás ako Euroregión Tatry) na slovenskej strane a Zväzkom Euroregión „Tatry“ na poľskej strane. EZÚS Tatry, s.r.o. bolo založené v záujme zlepšovania a zintenzívňovania cezhraničných väzieb a kontaktov medzi priľahlými regiónmi na slovenskej a poľskej strane hranice. Jeho cieľmi sú (o.i.) posilňovanie cezhraničnej hospodárskej a sociálnej súdržnosti, poskytovanie cezhraničných služieb, riadenie cezhraničných alebo medzinárodných projektov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja a i.

Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020 a v období 2021-2027

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov na realizáciu investičných akcií (okrem ďalších možných zdrojov, uvedených v časti „Indikatívny finančný plán“) sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplnkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ťažko boli samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014 – 2020 čerpá Slovensko európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca. Nakoľko v čerpaní eurofondov platí pravidlo n+3, finančné prostriedky z programového obdobia 2014 – 2020 je možné čerpať do konca roku 2023.

V rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa čerpajú financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

- Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP),
- OP Ľudské zdroje (OP ĽZ),
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II),
- OP Výskum a inovácie (OP VaI),
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP),
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS),
- Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka,
- Rybné hospodárstvo.

V rámci Cieľa Európska územná spolupráca čerpá Slovensko financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

Programy cezhraničnej spolupráce

- SK – CZ 2014 – 2020,
- SK – AT 2014 – 2020,
- PL – SK 2014 – 2020,
- SK – HU 2014 – 2020,
- ENI HU – SK – RO – UA 2014 – 2020.

Programy nadnárodnej spolupráce

- Stredná Európa,
- ETC Dunaj.

Programy medziregionálnej spolupráce

- INTERREG,
- ESPON,
- INTERACT,
- URBACT.

Obec Kamienka môže v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti čerpať z EŠIF financie prostredníctvom základných operačných programov – Integrovaný regionálny operačný program OP IROP (ktorého realizátorom na území Košického samosprávneho kraja je KSK prostredníctvom Regionálnej územnej stratégie KSK), OP Ľudské zdroje, OP Kvalita životného prostredia a OP Efektívna verejná správa. V rámci Cieľa Európska územná spolupráca sa obec môže uchádzať o financie na realizáciu rozvojových aktivít cez Program cezhraničnej spolupráce PL – SK 2014 – 2020.

V čase vzniku tohto PHSR (leto 2021) ešte nie je schválená Partnerská dohoda medzi Slovenskom a EÚ na nastávajúce programové obdobie 2021 -2027, a teda ani Operačný program Slovensko. Nie je ešte známe aké konkrétne ciele a priority budú prostredníctvom EŠIF podporované (tieto skutočnosti sú aktuálne predmetom negociácií medzi SR a EÚ). Z tohto dôvodu nie je možné analyzovať možné zdroje podpory v rámci EŠIF v budúcom programovom období, ktoré by obec Kamienka mohla využiť.

STEEP analýza

Pri stretávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Úlohou STEEP analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 5 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie obyvateľstva , emigrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štrukturálna politika Európskej únie	Zmena životného štýlu
Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Legislatívne zmeny	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy. Tá bola vypracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce.

SWOT analýza

Formulár 6 (A10): SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • viacero prvkov ochrany prírody, nachádzajúcich sa priamo v katastri obce • nízky podiel dlhodobozamestnaných UoZ a UoZ so základným vzdelaním • pomerne nízka miera nezamestnanosti (v porovnaní s okolitým regiónom) • nadpriemerná digitálna gramotnosť obyvateľov obce • na výbornej úrovni vybudovaná technická infraštruktúra (dostupné všetky inžinierske siete) • aktivita samosprávy pri príprave lokalít na IBV • aktivita samosprávy z hľadiska zvyšovania dostupnosti nájomného bývania priamo v obci • pomerne dobrá kvalita miestnych komunikácií • dostupnosť základnej lekárskej starostlivosti priamo v obci • plne organizovaná ZŠ s MŠ priamo v obci • vysoká kvalita občianskej vybavenosti (dostupné a zrekonštruované zariadenia – ako napr. kultúrny dom, dom smútku, amfiteáter, detské a športové ihriská a pod.) • výrazná angažovanosť obyvateľov v spoločenskom (a najmä folklórnom) živote • mimoriadne bohatý kultúrno-spoločenský život počas roka • prítomnosť poľnohospodárskeho družstva priamo v obci, poskytujúceho pracovné miesta miestnym obyvateľom • podnikateľské aktivity obce (lesné hospodárstvo, piliarska výroba) • bohatá obec v porovnaní s inými obcami podobnej veľkosti • dobré finančné hospodárenie obce • aktivita a výborná pripravenosť obce na získanie financií na realizáciu investičných akcií z externých dotačných zdrojov • zrealizovaný projekt pozemkových úprav 	<ul style="list-style-type: none"> • takmer neustály pokles počtu obyvateľov v ostatných 10 rokoch • negatívny vývoj aj prirodzeného aj migračného pohybu obyvateľstva • zlá veková štruktúra obyvateľstva • vyšší počet UoZ, ktorí môžu byť zamestnaní len ako pomocná a nekvalifikovaná pracovná sila • slabšia kvalita chodníkov, vedúcich popri miestnych komunikáciách • nižšia kvalita niektorých športovo-technických zariadení (sú málo využívané, zanedbávané) • ešte stále neuspokojený dopyt po bývaní (nájomnom aj v rámci IBV) • nevýhodná poloha obce vzhľadom na nadradenú dopravnú infraštruktúru (diaľnica, železnica) • slabá makropolitická atraktivita územia • nevýhodná poloha obce pomerne ďaleko od centier zamestnanosti (urbánnych centier)
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • príprava lokalít pre rozvoj IBV a HBV • výstavba ďalších nájomných bytov • zvýšenie úrovne vytriedenia odpadov • realizácia dodatočných protipovodňových opatrení • podpora miestnych podnikateľských subjektov • realizácia projektu pozemkových úprav 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočné využitie možných zdrojov z EÚ • vysoká administratívna náročnosť pre získanie financií z EŠIF • neustále zvyšovanie administratívnej záťaže výkonu miestnej samosprávy bez kompenzácie z hľadiska paralelného zvyšovania zdrojov (finančných, personálnych)

<ul style="list-style-type: none"> • využitie európskych štrukturálnych a investičných fondov na realizáciu rozvojových aktivít • koordinácia rozvojových aktivít s okolitými obcami (napr. pri výstavbe cyklistickej infraštruktúry, v odpadovom hospodárstve a pod.) • možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci AOTP (menšie obecné služby, regionálna zamestnanosť...)	<ul style="list-style-type: none"> • konkurencia okolitých destinácií (obcí a miest) pri rozvoji infraštruktúry cestovného ruchu
---	---

Zdroj: vlastné spracovanie

Kľúčové faktory a disparity územia

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja:

- využitie dobrej geografickej polohy obce z hľadiska potenciálu pre rozvoj CR na báze atraktívneho prírodného prostredia a množstva kultúrno-historických pamiatok v okolí
- podpora cezhraničných kontaktov
- podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby
- podpora rozvoja hromadnej bytovej výstavby
- racionálne hospodárenie samosprávy
- výrazná aktivita samosprávnych orgánov na poli rozvoja individuálnej bytovej výstavby a rozvoja nájomného bývania
- pripravenosť obce na získanie externých zdrojov na realizáciu rozvojových projektov
- zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva
- využitie zdrojov z EŠIF na realizáciu investičných a neinvestičných projektov, aktivita obce pri realizácii rozvojových projektov
- rozvoj poľnohospodárskej výroby
- zrealizovaný projekt pozemkových úprav.

Hlavné disparity rozvoja:

- emigrácia obyvateľstva – z obce emigruje predovšetkým mladé obyvateľstvo, a to z dôvodu nižšej ponuky pracovných miest
- nízky potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby – z dôvodu málo výhodnej polohy vo vzťahu k ekonomickým centráram a nadradenej dopravnej infraštruktúre má obec veľmi nízky lokalizačný potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby
- slabšia ponuka pracovných príležitostí priamo v obci (v porovnaní s väčšími mestami) – obec nedokáže vygenerovať dostatočný počet pracovných príležitostí pre všetko svoje obyvateľstvo
- nezamestnanosť obyvateľstva – obyvateľstvo, ktoré si nevie nájsť prácu a neemigruje, upadá kvôli absencii dostatočného príjmu na živobytie do sociálnych problémov
- slabšievyužívaný potenciál cestovného ruchu – v obci sú síce vybudované niektoré zariadenia cestovného ruchu, infraštruktúra CR si však vyžaduje ďalšiu výstavbu a širšiu ponuku.

B-Strategická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Rozvoj rôznych regiónov, od lokálnej po makroregionálnu úroveň, je nutné chápať, realizovať, uvažovať a posudzovať v čo možno najširších súvislostiach a väzbách, nie izolovane. Z tohto dôvodu je preto pre stanovenie rozvojovej stratégie obce nevyhnutné rešpektovať aj rôzne „nadradené“ stratégie, ktoré boli prijaté či už na nadnárodnej úrovni, na úrovni štátu alebo VÚC.

Na medzinárodnej úrovni je Slovenská republika viazaná najmä **Agendou 2030**. Ide o súhrn globálnych záväzkov, ktorými medzinárodné spoločenstvo reaguje na najzávažnejšie výzvy súčasnosti. Zmena klímy, chudoba, zvyšujúce sa ekonomické a sociálne nerovnosti alebo neudržateľnosť prevládajúcich vzorcov výroby a spotreby sú komplexné a navzájom previazané problémy. Izolované zásahy a opatrenia preto strácajú účinnosť pri ich riešení. Agenda 2030 bola prijatá členskými štátmi Organizácie Spojených národov v roku 2015 a vyzýva štáty k spoločnému koordinovanému postupu pri riešení globálnych výziev. Táto Agenda 2030 bola prijatá najmä za účelom zabezpečenia udržateľného rozvoja vo svete. Obsahuje spolu 17 cieľov, ktorých plnenie je v záujme udržateľného rozvoja potrebné naplňať.

Implementácia Agendy 2030 je na Slovensku inštitucionálne rozdelená medzi Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a Ministerstvo zahraničných vecí SR. V konzultácii s odbornou verejnosťou bola Agenda 2030 na Slovensku premietnutá do užšieho súboru šiestich prioritných oblastí, ktoré zohľadňujú špecifiká Slovenska a ktoré budú základom ďalšej strategickej a koncepcnej práce. Sú nimi:

- *Vzdelanie pre dôstojný život,*
- *Smerovanie k znalostnej a environmentálnej udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,*
- *Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia,*
- *Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,*
- *Právny štát, demokracia a bezpečnosť,*
- *Dobré zdravie.*

Vyššie uvedené prioritné oblasti sa premietajú aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska.

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka na roky 2021-2030 nadväzuje na analytickú časť, ktorá predstavuje komplexnú analýzu územia. Táto časť PHSR obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti. Jej súčasťou je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzeráť. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, analýzou doteraz realizovaných a plánovaných projektov, na základe analýzy hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná **strategická vízia** obce Kamienka:

Obec Kamienka je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickej vízie bude potrebné naplniť strategický cieľ rozvoja obce Kamienka na roky 2021-2030. **Strategickým cieľom** rozvoja obce je

„zvýšiť kvalitu života obyvateľov obce aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľadovaní životného prostredia obce“.

Stratégia rozvoja

Cieľom strategickej časti programu je navrhnuť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Ide o návrh takých priorít a opatrení, ktorých riešenie je buď priamo v kompetencii obce alebo tiež takých, ktoré síce nie sú priamo v jej kompetencii, avšak obec ich dokáže svojou činnosťou a svojimi schopnosťami ovplyvniť žiaducim smerom.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s **Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030**, ktorá plní úlohu Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja. Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 definuje (okrem iného) priority, ciele a nástroje podpory regionálneho rozvoja podľa typov regiónov, miest a obcí. Je v súlade s politikou súdržnosti Európskej únie v období 2021-2027, v rámci ktorej **Európska komisia zadefinovala 5 hlavných politických cieľov politiky súdržnosti:**

1. *Inteligentnejšia Európa* – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva
2. *Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa*
3. *Prepojenejšia Európa* – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT
4. *Sociálnejšia Európa* – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv
5. *Európa bližšie k občanom* – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív.

V novom programovom období pravdepodobne nastanú v oblasti strategického plánovania a riadenia a implementácie eurofondov viaceré zásadné zmeny (v čase spracovania tohto PHSR však ešte žiadne definitívne rozhodnutia prijaté neboli, všetky plánované zmeny boli ešte len v štádiu rokovaní). Doposiaľ sa programy rozvoja obcí vypracúvali na úrovni VÚC a na úrovni obcí a miest (pričom obce mali možnosť vypracovať si spoločný program rozvoja obcí). Po novom sa do strategického plánovania pridáva ďalší „medzistupeň“. Tento nový medzistupeň predstavujú tzv. **Strategicko-plánovacie regióny (SPR)**, ktorých hranice zadefinuje príslušný VÚC a schváli ustanovená Rada partnerstva kraja. Pre každý SPR sa následne vypracúva špecifická stratégia, spracovaná vo forme **integrovanej územnej stratégie (IUS)** a obsahujúca špecifické ciele a operácie, vzťahujúce sa len na to-ktoré SPR. Cieľom je zabezpečiť adresnejšie operácie a podporu regiónom na medzistupni medzi regionálnou samosprávou (VÚC) a miestnou samosprávou (obce). Integrovaná územná stratégia pre SPR môže byť vypracovaná v podstate 3 rôznymi spôsobmi:

1. ako svoje vlastné PHSR (v zmysle zákona o regionálnom rozvoji by de facto išlo o spoločný Program rozvoja obcí);
2. druhou možnosťou je, že SPR bude mať svoju špecifickú stratégiu vypracovanú ako integrovanú územnú stratégiu (ako samostatný dokument, avšak nie vo forme PHSR – nie ako spoločný Program rozvoja obcí);
3. integrovaná územná stratégia pre SPR bude samostatnou súčasťou Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku.

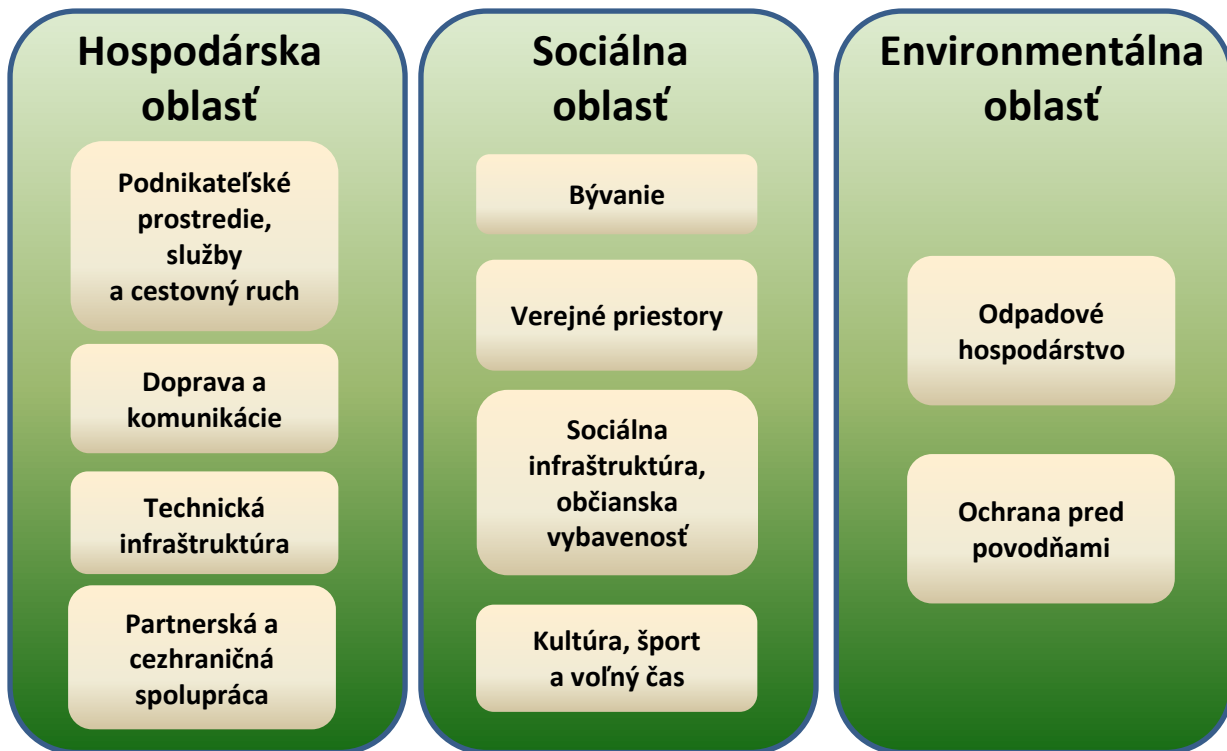
Tretí stupeň strategického plánovania budú stále tvoriť obce a mestá – tým je, samozrejme, ponechaná možnosť vypracovať si svoje vlastné PHSR (ak nevyužijú možnosť vypracovať si svoj PHSR ako súčasť spoločného programu rozvoja obcí). **Obec Kamienka** leží v Prešovskom samosprávnom kraji a v programovom období 2021-2027 je **súčasťou** strategicko-plánovacieho regiónu **SPR Spiš**.

Zmena nastáva v rámci územného rozvoja. Každý samosprávny kraj na Slovensku si v rámci svojho PHSR definuje tzv. **Integrované projektové balíčky**. Tie pozostávajú z kľúčových projektov (ktorých realizácia je pre implementáciu daného projektového balíka kľúčová, nosná; bez nej by realizácia celého integrovaného balíka nemala zmysel a investície by neprinesli synergický efekt) a komplementárnych projektových balíkov (ktoré obsahujú indikatívne tematické projektové balíčky). Celý integrovaný projektový balík môže byť financovaný z rôznych zdrojov (napr. EŠIF, Plán obnovy, Fond pre spravodlivú transformáciu, tzv. Nórske fondy, úverové zdroje, vlastné zdroje, dotácie štátu a pod.). Tá časť integrovaného projektového balíka, ktorá bude financovaná len z EŠIF, sa nazýva **Integrovaná územná investícia (IUI, angl. skratka ITI)**.

Integrovaný územný rozvoj v rámci územného programu by už nemal byť realizovaný výlučne formou dopytovo-orientovaných projektov (ako tomu bolo doposiaľ). V čase spracovania tohto PHSR (jar 2021) zatiaľ situácia ohľadom nastavovania implementácie EŠIF v SR celkom vyjasnená nie je. Časť IUI bude pravdepodobne schvaľovaná Radou partnerstva daného VÚC (bez potreby vyhlasovania dopytovo-orientovaných výziev; výhodou tohto spôsobu schvaľovania bude, že najprv Rada partnerstva VÚC schváli konkrétny projektový zámer na realizáciu, takže žiadateľ bude mať istotu, že jeho projektový zámer určite získa financie na realizáciu; potom dostane úspešný žiadateľ čas na dopracovanie a dodanie všetkej potrebnej dokumentácie, ako napr. samotná projektová dokumentácia, územné rozhodnutie, stavebné povolenie a pod.; tento prístup môže teda potenciálne ušetriť žiadateľom množstvo financií, úsilia a času – keďže tí nebudú povinní mať pripravenú celú dokumentáciu už v čase podania žiadosti o NFP, ale až po jej schválení) a časť IUI sa bude stále implementovať formou dopytovo-orientovaných výziev, vyhlasovaných štátnymi orgánmi (rovnakým spôsobom ako tomu bolo doteraz).

Pre naplnenie strategickej vízie (pozri predchádzajúcu kapitolu) si teda obec Kamienka stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

- A.) **Hospodárska oblasť** – táto prioritná oblasť pozostáva zo 4 priorít: podnikateľské prostredie, služby a cestovný ruch (podpora malého a stredného podnikania, podpora miestnej hospodárskej základne, zavádzanie inovácií, rozvoj poľnohospodárstva, rozvoj digitalizácie, budovanie zariadení CR), doprava a komunikácie (rekonštrukcia mostov, miestnych komunikácií a chodníkov, výstavba cyklotrás), technická infraštruktúra (prechod na obnoviteľné zdroje energie pri vykurovaní budov, oprava obecného rozhlasu) a partnerská spolupráca (spolupráca s partnerskými obcami).
- B.) **Sociálna oblasť** – prioritná oblasť pozostávajúca taktiež zo 4 rozvojových priorít: bývanie (podpora bývania v obci, príprava pozemkov na IBV, výstavba nájomných bytov), verejné priestory (úprava verejných priestranstiev), sociálna infraštruktúra, občianska vybavenosť (skvalitnenie občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb a komunitného rozvoja) a kultúra, šport a voľný čas (rekonštrukcia a výstavba športových a oddychových zariadení, podpora kultúrnych a športových podujatí a telies).
- C.) **Environmentálna oblasť** – tretia prioritná oblasť pozostáva z 2 rozvojových priorít: odpadové hospodárstvo (podpora triedeného zberu, zvyšovanie úrovne vytriedenia komunálnych odpadov) a ochrana pred povodňami (realizácia protipovodňových opatrení).

Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorit, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, projektov a aktivít, bude obec naplňovať definovanú strategickú víziu rozvoja. Splnením jednotlivých cieľov a stanovených opatrení bude zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 7 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov

Vízia			
„Obec Kamienka je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby“			
Strategický cieľ			
„zvýšiť kvalitu života obyvateľov obce aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľaďovaní životného prostredia obce“			
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Globálny cieľ	<i>Rozvíjať vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry</i>	<i>Podporovať skvalitňovanie občianskej vybavenosti a zabezpečovať pre obyvateľov dôstojné podmienky spoločenského vyžitia</i>	<i>Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné životné prostredie</i>
Priority	<ul style="list-style-type: none"> • podnikateľské prostredie, služby a cestovný ruch • doprava a komunikácie • technická infraštruktúra • partnerská a cezhraničná spolupráca 	<ul style="list-style-type: none"> • bývanie • verejné priestory • sociálna infraštruktúra, občianska vybavenosť • kultúra, šport a voľný čas 	<ul style="list-style-type: none"> • odpadové hospodárstvo • ochrana pred povodňami
Opatrenia	1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov 1.2 Rozvoj digitalizácie 1.3 Skvalitňovanie turistickej infraštruktúry 1.4 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry 1.5 Zlepšenie technickej vybavenosti obce 1.6 Spolupráca s partnerskými obcami	2.1 Tvorba možností pre rozvoj bývania 2.2 Úprava verejných priestranstiev 2.3 Podpora sociálnych služieb a sociálnych aktivít 2.4 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času 2.5 Podpora spoločenského a kultúrneho života	3.1 Podpora zhodnocovania odpadov 3.2 Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

C-Programová časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti na úrovni opatrení a aktivít. Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

V strategickej časti zadefinované priority v rámci troch prioritných oblastí (hospodárskej, sociálnej, environmentálnej) obsahujú viaceré opatrenia, pričom každé opatrenie pozostáva z jedného alebo viacerých projektov/aktivít. Tie sú plne v súlade s 5 hlavnými politickými cieľmi politiky súdržnosti Európskej únie na programové obdobie 2021-2027. Realizácia projektov/aktivít v rámci zadefinovaných opatrení podporí **inteligentnú transformáciu hospodárstva**, napomôže **prechodu na ekologickejšiu nízkouhlíkovú Európu**, posilní **mobilitu a digitalizáciu**, prispeje k budovaniu **sociálnejšej Európy** a posilní **miestny rozvoj** (samozrejme, myslí sa tu realizácia projektov/aktivít na území obce – pričom tieto projekty/aktivity svojím malým dielom napomôžu realizácii systémových zmien v celoslovenskom a európskom meradle).

Všetky projekty a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Konkrétne činnosti, ktoré samospráva plánuje realizovať formou projektového zámeru, sú v tomto aj v ďalších formulároch uvedené ako „**Projekt**“. Činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru (spravidla „jednoduchšie“, menej náročné činnosti), sú uvedené ako „**Aktivita**“.

Všetky projekty a aktivity, ktoré sú v tomto PHSR zadefinované, môžu byť realizované v rámci **integrovaných projektových balíkov**, zadefinovaných v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a môžu byť taktiež zahrnuté medzi **integrované územné investície** (financované z EŠIF).

Formulár 8 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Prioritná oblasť 1 – HOSPODÁRSKA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov	<p>Aktivita: 1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci</p> <ul style="list-style-type: none"> - príprava pozemkov, budov, priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj existujúcich podnikateľských aktivít - prenájom obecných pozemkov a budov - podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty - podpora poľnohospodárskych subjektov <p>Aktivita: 1.1.2 Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov</p> <ul style="list-style-type: none"> - zavádzanie nových produktov, zlepšených procesov, využívanie nových materiálov, zlepšovanie výrobných metód

<p>1.2 Rozvoj digitalizácie</p>	<p>Aktivita: 1.2.1 Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejné služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizácia podporných aktivít pri zavádzaní digitálnych riešení do spoločnosti (napr. v doprave, cestovnom ruchu, odpadovom hospodárstve, vo výrobných procesoch, pri poskytovaní elektronických služieb občanom a pod.) <p>Aktivita: 1.2.2 Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizácia vzdelávacích aktivít pre zamestnancov pracujúcich v podnikoch a verejnej správe a pre miestnych obyvateľov
<p>1.3 Skvalitňovanie turistickej infraštruktúry</p>	<p>Projekt: 1.3.1 Výstavba areálu pre camping</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - príprava priestorov, vybudovanie inžinierskych sietí, sociálnych zariadení a doplnkovej infraštruktúry pre realizáciu kempingových aktivít <p>Projekt: 1.3.2 Vybudovanie rekreačnej vodnej nádrže</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba nádrže na kúpanie, pláží a doplnkovej a zelenej infraštruktúry pre realizáciu oddychových aktivít
<p>1.4 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry</p>	<p>Projekt: 1.4.1 Rekonštrukcia chodníkov v obci</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnova poškodeného povrchu na miestnych chodníkoch <p>Projekt: 1.4.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnova poškodeného povrchu na miestnych komunikáciách <p>Projekt: 1.4.3 Oprava mostných objektov a lávok cez miestne toky</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizácia opravných prác na mostoch (3 ks) - realizácia opravných prác na lávkach pre peších a cyklistov (3 ks)

	<p>Projekt: 1.4.4 Dobudovanie cyklistického chodníka ku katastru obce Lacková, ako súčasť cyklistickej cesty AQUAVELO</p> <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v katastri obce Kamienska vybudovanie samostatného chodníka pre cyklistov, vedúceho mimo cestných ťahov, smerom na hranicu s obcou Lacková; dobudovanie a prepojenie už existujúcich úsekov v rámci cyklistickej cesty AQUAVELO
1.5 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	<p>Projekt: 1.5.1 Modernizácia vykurovania verejných budov</p> <ul style="list-style-type: none"> - prechod na obnoviteľné zdroje energie (OZE) <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia kotolne v budove obecného úradu, zavedenie OZE - rekonštrukcia kotolne v budovách školy, zavedenie OZE <p>Aktivita: 1.5.2 Rekonštrukcia obecného rozhlasu</p> <ul style="list-style-type: none"> - výmena zastaraných káblov obecného rozhlasu - výmena poškodených koncových bodov rozhlasu
1.6 Spolupráca s partnerskými obcami	<p>Aktivita: 1.6.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj spolupráce s partnerskými obcami/mestami
Prioritná oblasť 2 – SOCIÁLNA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
2.1 Tvorba možností pre rozvoj bývania	<p>Projekt: 2.1.1 Komplexná príprava novej lokality IBV na bývanie</p> <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysporiadanie vlastníckych vzťahov v lokalite IBV - vybudovanie vodovodnej, kanalizačnej a plynovej siete - výstavba miestnych komunikácií a chodníkov - vybudovanie verejného osvetlenia a osadenie koncových bodov obecného rozhlasu <p>Projekt: 2.1.2 Príprava lokality HBV - výstavba bytového domu s nájomnými bytmi</p> <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba nájomných bytov - vybudovanie parkovacích miest pre nájomcov bytov - osadenie mobiliáru a výsadba zelene <p>Projekt: 2.1.3 Rekonštrukcia budovy starej MŠ na nájomné byty</p> <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prestavba nevyužívaných priestorov v budove bývalej MŠ na nájomné byty

2.2 Úprava verejných priestranstiev	<p>Projekt: 2.2.1 Revitalizácia námestia</p> <p><i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - obnova obecného mobiliáru (lavičky, koše, informačné tabule a pod.) - výsadba zelene a kvetinových záhonov - oprava kamenného múra okolo kostola
2.3 Podpora sociálnych služieb a sociálnych aktivít	<p>Aktivita: 2.3.1 <i>V spolupráci s UPSVaR zapájanie obce do projektov AOTP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupráca obce s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny pri realizácii projektov na úseku aktívnych opatrení trhu práce <p>Projekt: 2.3.2 Zriadenie denného stacionára</p> <p><i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - príprava priestorov, vrátane sociálnych zariadení a vnútorného vybavenia pre potreby poskytovania sociálnej služby <p>Projekt: 2.3.3 Rekonštrukcia budovy starej MŠ na zariadenie pre seniorov</p> <p><i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prestavba nevyužívaných priestorov v budove bývalej MŠ na zariadenie pre seniorov - obstaranie vnútorného vybavenia
2.4 Skvalitnenie ponuky športového využitia a trávenia voľného času	<p>Projekt: 2.4.1 Úprava existujúceho ihriska a zavedenie technológie chladenia ľadovej plochy</p> <p><i>Aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - úprava spevneného podkladu - vybudovanie technickej miestnosti - osadenie technologickej dosky - zavedenie chladiacej technológie - oprava mantinelov a záchytných sietí
2.5 Podpora spoločenského a kultúrneho života	<p>Aktivita: 2.5.1 <i>Podpora kultúrnych a športových podujatí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora kultúrnych podujatí - podpora športových podujatí - podpora miestnych kultúrnych a športových telies
Prioritná oblasť 3 – ENVIRONMENTÁLNA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora zhodnocovania odpadov	<p>Aktivita: 3.1.1 <i>Skvalitnenie systému zberu odpadov</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie efektivity triedeného zberu odpadov - rozšírenie možností zberu tzv. zeleného biologicky rozložiteľného a kuchynského odpadu z domácností - rozširovanie ponuky triedeného zberu o ďalšie druhy odpadov

	<p>Projekt: 3.1.2 Obstaranie komunálnej techniky na skvalitnenie triedeného zberu KO</p> <p><i>Activity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - nákup traktora, čelného nakladača a vlečky za účelom skvalitnenia nakladania s odpadmi v obci a zlepšovania možností na triedenie jednotlivých druhov odpadov
3.2 Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry	<p>Projekt: 3.2.1 Realizácia vodozádržných opatrení na miestnych potokoch</p> <p><i>Activity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vykonanie potrebných úprav na miestnych potokoch (napr. hrádzky, úprava brehov a pod.) v záujme eliminácie ohrozenia životov a majetku v obci

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v nasledujúcom formulári. Rozdelené sú do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, financované počas realizácie aktivít projektu,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, príp. služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu.

Východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli stanovené ako nulové v roku 2021, cieľové hodnoty boli stanovené pre roky 2024 a 2027.

Formulár 9 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	
				2021	2024	2027
Hospodárska oblasť						
Opatrenie 1.1. - Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov						
Výsledok	Podpora podnikateľa	OcÚ	počet / rok	0	3	3
Dopad	Vyššia pridaná hodnota	ŠÚSR	%	0	3	6
Opatrenie 1.2. - Rozvoj digitalizácie						
Výstup	Realizované digitálne riešenia	OcÚ, zamestnávateľa	počet	0	10	20
Dopad	Zvýšená zamestnanosť obyvateľstva	OcÚ, ŠÚSR	%	0	3	6
Opatrenie 1.3. - Skvalitňovanie turistickej infraštruktúry						
Výstup	Vybudovaný kemp	OcÚ	objekt	0	0	1
Výstup	Vybudovaná vodná nádrž	OcÚ	objekt	0	0	1
Opatrenie 1.4. - Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry						
Výstup	Zrekonštr. chodníky	OcÚ	súbor	0	1	1
Výstup	Zrekonštruované miestne komunikácie	OcÚ	súbor	0	1	1

Výstup	Zrekonštruované mosty	OcÚ	počet	0	0	3
Výstup	Zrekonštruované lávky	OcÚ	počet	0	0	3
Výstup	Nový cyklist. chodník v smere na Lackovú	OcÚ	m	0	1400	1400
Opatrenie 1.5. - Zlepšenie technickej vybavenosti obce						
Výstup	Nový systém vykurovania využívajúci OZE v budove obecného úradu	OcÚ	súbor	0	1	1
Výstup	Nový systém vykurovania využívajúci OZE v budovách školy	OcÚ	súbor	0	1	1
Dopad	Nižšia spotreba energie (o koľko)	OcÚ	%	0	30	30
Výstup	Zrekonštr. obecný rozhlas	OcÚ	objekt	0	1	1
Opatrenie 1.6. - Spolupráca s partnerskými obcami						
Výsledok	Podporené partnerské projekty	OcÚ	počet	0	3	5
Sociálna oblasť						
Opatrenie 2.1. - Tvorba možností pre rozvoj bývania						
Výstup	Vysporiadané pozemky v lokalite IBV	OcÚ	ha	0	1,5	2,2
Výsledok	Vybudované inžinierske siete v lokalite IBV	OcÚ	súbor	0	1	1
Dopad	Pripravené stavebné pozemky v lokalite IBV	OcÚ	súbor	0	1	1
Výstup	Nový bytový dom s nájomnými bytmi	OcÚ	počet b.j.	0	12	12
Výstup	Nové nájomné byty v budove starej MŠ	OcÚ	počet b.j.	0	16	16
Dopad	Vyšší počet obyvateľov obce (o koľko)	OcÚ	%	0	5	15
Opatrenie 2.2. - Úprava verejných priestranstiev						
Výstup	Zrevitalizované verejné priestranstvo	OcÚ	objekt	0	1	1
Opatrenie 2.3. - Podpora sociálnych služieb a sociálnych aktivít						
Výsledok	Osoby zamestnané cez projekty AOTP	OcÚ	počet	0	5	5
Výsledok	Noví prijímatelia soc. služby v dennom stacionári	OcÚ	počet	0	18	18
Výsledok	Noví prijímatelia soc. služby v zariadení pre seniorov	OcÚ	počet	0	30	30
Opatrenie 2.4. - Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a trávenia voľného času						
Výstup	Zrekonštruované ihrisko	OcÚ	objekt	0	0	1
Výstup	Obstaraná technológia chladenia ľadovej plochy	OcÚ	objekt	0	0	1
Dopad	Obyvatelia realizujúci športové aktivity na ľadovej ploche	OcÚ	počet	0	0	100
Opatrenie 2.5. - Podpora spoločenského a kultúrneho života						
Výsledok	Zrealizované kultúrne a športové podujatia	OcÚ	počet/rok	0	10	10

Výsledok	Podporené subjekty	OcÚ	počet/rok	0	4	4
Environmentálna oblasť						
Opatrenie 3.1. - Podpora zhodnocovania odpadov						
Výsledok	Skvalitnený systém zberu odpadov	OcÚ	súbor aktivít	0	1	1
Výstup	Obstaraná komunálna technika na nakladanie s KO	OcÚ	súbor	0	1	1
Dopad	Vyššia úroveň vytriedenia odpadov (o koľko)	OcÚ	%	0	15	30
Opatrenie 3.2. - Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry						
Výstup	Zrealizované protipovodňové opatrenia	OcÚ	súbor aktivít	0	1	1

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Súhrnný prehľad všetkých projektových zámerov a aktivít na nasledujúce obdobie poskytuje Formulár P3.

Formulár 10 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce

P. č.	Typ zámeru	Klasifikácia stavby	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný		Ukazovatele výstupov		Stav pripravenosti projektového zámeru		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady (tis. eur)	Priorita zámeru		Spolupráca s partnerom pri realizácii	Realizácia projektu je viazaná na podmienku
				Oblasť	Kategória	Ukazovateľ / jednotka	Plánovaná hodnota	Stav	Iné - doplně			Priorita	Iné - doplně		
1	4	5	6	8	8a	9	9a	10	10a	11	12	13	13a	14	15
1	Neinvestičný		Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	Zamestnanosť		podpora podnikateľa / počet	3		-	2021-2030	3,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
2	Neinvestičný		Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov			vyššia pridaná hodnota o / %	6		-	2021-2030	2,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
3	Neinvestičný		Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejné služby	Zamestnanosť		realizované digitálne riešenia / počet	20		-	2021-2030	4,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A

4	Neinvestičný		Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce	Zamestnanosť		zvýšená zamestnanosť o / %	6		-	2021-2030	2,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
5	Investičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Výstavba areálu pre camping	Cestovný ruch	Agroturistika	vybudovaný kemp / objekt	1	V štádiu úvah	-	2026-2027	300,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
6	Investičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Vybudovanie rekreačnej vodnej nádrže	Cestovný ruch	Agroturistika	vybudovaná vodná nádrž / objekt	1	V štádiu úvah	-	2026-2027	1 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
7	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia chodníkov v obci	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	zrekonštr. chodníky / súbor	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2022	50,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
8	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	zrekonštr. komunikácie / súbor	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2022	150,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
9	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Oprava mostných objektov a lávok cez miestne toky	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	zrekonštr. mosty a lávky / súbor	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2025	100,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
10	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Dobudovanie cyklistického chodníka ku katastru obce Lacková, ako	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD	nový chodník / m	1400	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2023	200,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A

			súčasť cyklistickej cesty AQUAVELO												
11	Investičný		Modernizácia vykurovania verejných budov - prechod na obnoviteľné zdroje energie (OZE)	Technická infraštruktúra		nové vykurovacie jednotky / súbor	2	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2022	400,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
12	Investičný	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu	zrekonštr. vedenie a koncové body / súbor	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2021-2022	20,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
13	Neinvestičný		Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce			podporené partnerské projekty	5		-	2021-2030	10,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A
14	Investičný		Komplexná príprava novej lokality IBV na bývanie	Sociálna infraštruktúra	Bývanie	vysporiadané pozemky a vybud. inžinierske siete / súbor	1	Spracovaná štúdia	-	2023-2025	1 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
15	Investičný	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	Príprava lokality HBV - výstavba bytového domu s nájomnými bytmi	Sociálna infraštruktúra	Bývanie	nové nájomné byty / počet	12	V štádiu úvah	-	2022-2023	1 200,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
16	Investičný	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	Rekonštrukcia budovy starej MŠ na nájomné byty	Sociálna infraštruktúra	Bývanie	nové nájomné byty / počet	16	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2024	1 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A

17	Neinvestičný		Revitalizácia námestia	Sociálna infraštruktúra	Verejné priestranstvá	zrevid. priestor / objekt	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2021-2022	70,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
18	Neinvestičný		V spolupráci s UPSVaR zapájanie obce do projektov AOTP	Zamestnanosť		Zamestnané osoby / počet	5	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2021-2030	10,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
19	Neinvestičný	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Zriadenie denného stacionára	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť	prijímatelia soc. služby / počet	18	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2021	15,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
20	Investičný	1274 - Ostatné budovy, i.n.	Rekonštrukcia budovy starej MŠ na zariadenie pre seniorov	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť	prijímatelia soc. služby / počet	30	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2024	1 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
21	Investičný	2411 - Športové ihriská	Úprava existujúceho ihriska a zavedenie technológie chladenia ľadovej plochy	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	zrekonštr. športové zariadenie / objekt	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2025	190,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
22	Neinvestičný		Podpora kultúrnych a športových podujatí a telies			podporené subjekty za rok / počet	4		-	2021-2030	80,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
23	Neinvestičný		Skvalitnenie systému zberu odpadov	Životné prostredie	Zhodnocovanie odpadu	skvalitnený systém triedeného zberu / súbor aktivít	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2022	3,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A

24	Investičný		Obstaranie komunálnej techniky na skvalitnenie triedeného zberu KO	Životné prostredie	Zhodnocovanie odpadu	vyššia úroveň vytriedenia odpadov (o koľko) / %	30	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2021	50,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
25	Investičný	2152 - Priehrady	Realizácia vodozádržných opatrení na miestnych potokoch	Životné prostredie	Prevenia pred prírodnými nešťastiami	realizované protipovodňové opatrenia / súbor aktivít	1	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu	-	2024	80,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

D-Realizačná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR.

Akčný plán obce

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania.

Formulár 11 (R1): Akčný plán

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (tis. eur)
HOSPODÁRSKA OBLASŤ			
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov			
Aktivita: 1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	od 2021 priebežne	obec	3,00
Aktivita: 1.1.2 Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov	od 2021 priebežne	obec, firmy	2,00
1.2 Rozvoj digitalizácie			
Aktivita: 1.2.1 Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejné služby	od 2021 priebežne	obec, firmy	4,00
Aktivita: 1.2.2 Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce	od 2021 priebežne	obec	2,00
1.3 Skvalitňovanie turistickej infraštruktúry			
Projekt: 1.3.1 Výstavba areálu pre camping	2026-2027	obec	300,00
Projekt: 1.3.2 Vybudovanie rekreačnej vodnej nádrže	2026-2027	obec	1 000,00
1.4 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry			
Projekt: 1.4.1 Rekonštrukcia chodníkov v obci	2022	obec	50,00
Projekt: 1.4.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2022	obec	150,00
Projekt: 1.4.3 Oprava mostných objektov a lávok cez miestne toky	2025	obec	100,00
Projekt: 1.4.4 Dobudovanie cyklistického chodníka ku katastru obce Lacková, ako súčasť cyklistickej cesty AQUAVELO	2024	obec	200,00
1.5 Zlepšenie technickej vybavenosti obce			
Projekt: 1.5.1 Modernizácia vykurovania verejných budov - prechod na obnoviteľné zdroje energie (OZE)	2022	obec, škola	400,00

Projekt: 1.5.2 Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2021-2022	obec	50,00
1.6 Spolupráca s partnerskými obcami			
Aktivita: 1.6.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce	od 2021 priebežne	obec	10,00
SOCIÁLNA OBLASŤ			
2.1 Tvorba možností pre rozvoj bývania			
Projekt: 2.1.1 Komplexná príprava novej lokality IBV na bývanie	2023-2025	obec	1 000,00
Projekt: 2.1.2 Príprava lokality HBV - výstavba bytového domu s nájomnými bytmi	2022-2023	obec	1 200,00
Projekt: 2.1.3 Rekonštrukcia budovy starej MŠ na nájomné byty	2024	obec	1 000,00
2.2 Úprava verejných priestranstiev			
Projekt: 2.2.1 Revitalizácia námestia	2021-2022	obec	70,00
2.3 Podpora sociálnych služieb a sociálnych aktivít			
Aktivita: 2.3.1 V spolupráci s UPSVaR zapájanie obce do projektov AOTP	od 2021 priebežne	obec, UPSVaR	10,00
Projekt: 2.3.2 Zriadenie denného stacionára	2021	obec	15,00
Projekt: 2.3.3 Rekonštrukcia budovy starej MŠ na zariadenie pre seniorov	2024	obec	1 000,00
2.4 Skvalitnenie ponuky športového využitia a trávenia voľného času			
Projekt: 2.4.1 Úprava existujúceho ihriska a zavedenie technológie chladenia ľadovej plochy	2025	obec	190,00
2.5 Podpora spoločenského a kultúrneho života			
Aktivita: 2.5.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí a telies	od 2021 priebežne	obec	80,00
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ			
3.1 Podpora triedenia a zhodnocovania odpadov			
Aktivita: 3.1.1 Skvalitnenie systému zberu odpadov	2022	obec	3,00
Projekt: 3.1.2 Obstaranie komunálnej techniky na skvalitnenie triedeného zberu KO	2021	obec	50,00
3.2 Zlepšenie existujúcej protipovodňovej infraštruktúry			
Projekt: 3.2.1 Realizácia vodozádržných opatrení na miestnych potokoch	2024	obec	80,00

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PHSR

Vypracovaním a schválením tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto projekty/aktivity uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední. Vzhľadom na poddimenzovanosť samosprávy z aspektu ľudských zdrojov sa predpokladá, že niektoré projekty/aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými poradcami, odborníkmi, príp. špecializovanými firmami.

V systéme riadenia a implementácie PHSR je **Riadiacim orgánom** na úrovni obce obecný úrad prostredníctvom starostu obce. Ten zodpovedá za systém riadenia PHSR, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci zo štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci. Obecné zastupiteľstvo plní úlohu **Monitorovacieho výboru**. **Orgánom auditu** je hlavný kontrolór a príslušná komisia OcZ, ak je zriadená. Funkciu **Platobného orgánu** vykonáva ekonomické oddelenie OcÚ a príslušné oddelenia OcÚ plnia funkciu **Sprostredkovateľského orgánu**. PHSR ako aj všetky jeho zmeny a doplnky schvaľuje obecné zastupiteľstvo (Inštitút priestorového plánovania, 2016).

Administratívne zabezpečenie realizácie tohto programu je teda nevyhnutnou podmienkou jeho plnenia. Realizácia si však bude vyžadovať pravidelnú systematickú prácu. Z tohto dôvodu sa odporúča zriadiť pri obecnom zastupiteľstve komisiu strategického rozvoja. Táto komisia by vystupovala ako poradný orgán, ktorého úlohou by bolo vypracovať a posúdiť Správu o realizácii PHSR, stav finančného čerpania prostriedkov, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHSR a zúčastňovať sa dôležitých stretnutí, týkajúcich sa rozvoja obce. V prípade potreby by táto komisia mala za úlohu prehodnotiť plán na ďalšie obdobie, eventuálne doplniť úlohy a opatrenia, ktoré neboli uvedené v tomto programe a pod.

Samospráva tak bude raz ročne získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii PHSR berie na vedomie návrh strategickú časť dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Úlohou obecného zastupiteľstva je taktiež schvaľovanie spolufinancovania pripravovaných projektov. Obecné zastupiteľstvo teda každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z EŠIF) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie. V prípade realizácie projektov z EŠIF budú v záujme informovania verejnosti osadené informačné tabule, príp. budú organizované úvodné a záverečné konferencie, semináre, workshopy, rôzne informačné stretnutia a pod.

V podmienkach obce prebieha komunikácia predovšetkým osobným stykom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami. Významným komunikačným kanálom najmä pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľstva je webová stránka obce. Staršie vekové kategórie uprednostňujú najmä obecný rozhlas, úradnú tabuľu a osobné podanie. Ďalším nástrojom komunikácie budú pozvánky na priamu účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Prostredníctvom uvedených komunikačných kanálov bude až do ukončenia platnosti PHSR prebiehať neustála komunikácia s obyvateľmi týkajúca sa realizácie tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií o reálnom plnení PHSR a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dôsledkom dobrého nastavenia systému monitorovania a hodnotenia bude prípadná zmena spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení. Ako už bolo spomenuté vyššie, samospráva bude raz ročne (do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu, kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia.

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa teda bude vykonávať priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Tento proces bude vychádzať z údajov uvedených vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania PHSR bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou môže byť aj prípadná monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v rámci implementácie projektov z EŠIF. Za prípravu monitorovacej správy konkrétneho projektu bude zodpovedať jeho garant podľa povahy projektu. Za prípravu monitorovacej správy PHSR bude zodpovedať samospráva obce – či už prostredníctvom starostu obce, hlavného kontrolóra, poslancov, zriadenej komisie strategického rozvoja, zamestnancov obecného úradu, príp. inej poverenej osoby.

Formulár 12 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR počas jeho platnosti 2021 - 2030		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2023	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHSR	2024	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2021-2030	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

E-Finančná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Indikatívny finančný plán

Výška potrebných finančných prostriedkov je v tomto PHSR uvedená pri jednotlivých projektoch a opatreniach. Uvedené sumy sú stanovené odhadom, keďže bez spracovania projektovej dokumentácie nie je možné ex-ante určiť predpokladanú sumu, potrebnú na realizáciu projektu. Navyše, táto suma sa ešte mení po realizácii verejného obstarávania. Pri rozhodovaní o financovaní jednotlivých projektov sa bude prihliadať na ich dôležitosť a na ich prínos pre rozvoj obce. Niektoré projekty/aktivity sa budú môcť realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, iné si však budú vyžadovať náročnejšie zdroje z hľadiska finančného aj personálneho zabezpečenia.

Potenciálne zdroje, ktoré sa samospráva môže snažiť získať na realizáciu opatrení a aktivít uvedených v tomto PHSR, sú najmä:

- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov (napr. Environmentálny fond, ŠFRB),
- financovanie z národných projektov (napr. úrady práce, soc. vecí a rodiny - AOTP),
- rozpočet samosprávneho kraja,
- európske štrukturálne a investičné fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- Svetová banka,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR,
- sponzorské dary podnikateľov, súkromných osôb, neziskového sektora a pod.,
- vlastné zdroje (rozpočet obce).

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár 13 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Oblasť	rok										Spolu (tis. €)
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Hospodárska	12,10	612,10	2,10	202,10	102,10	802,10	502,10	2,10	2,10	2,10	2 241,00
Sociálna	54,00	849,00	909,00	2 309,00	399,00	9,00	9,00	9,00	9,00	9,00	4 565,00
Environmentálna	50,00	3,00	0,00	80,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	133,00
SPOLU (tis. €)	116,10	1 464,10	911,10	2 591,10	501,10	811,10	511,10	11,10	11,10	11,10	6 939,00

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Financovanie jednotlivých projektov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa tak bude opierať o zdroje obce, o národné zdroje, o zdroje z EŠIF, VÚC, o súkromné a ďalšie zdroje.

Intervenčná matica predstavuje odhad objemu potrebných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektových zámernov. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie a vychádzať bude najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár 14 (F5): Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (tis. eur)								
Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje	Iné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu		
Opatrenie 1.1	5,00				5,00	5,00		
Opatrenie 1.2	6,00		3,00		3,00	6,00		
Opatrenie 1.3	1 300,00	1 105,00	130,00		65,00	1 300,00		
Opatrenie 1.4	500,00	425,00	50,00		25,00	500,00		
Opatrenie 1.5	420,00		380,00		40,00	420,00		
Opatrenie 1.6	10,00			3,00	7,00	10,00		
Opatrenie 2.1	3 200,00	850,00	2 190,00		160,00	3 200,00		
Opatrenie 2.2	70,00	59,50	7,00		3,50	70,00		
Opatrenie 2.3	1 025,00	850,00	108,00		67,00	1 025,00		
Opatrenie 2.4	190,00	161,50	19,00		9,50	190,00		
Opatrenie 2.5	80,00			15,00	65,00	80,00		
Opatrenie 3.1	53,00		47,50		5,50	53,00		
Opatrenie 3.2	80,00	68,00	8,00		4,00	80,00		
SPOLU	6 939,00	3 519,00	2 942,50	18,00	459,50	6 939,00	0,00	0,00

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Finančný rámec na realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PHSR na celé jeho obdobie. Obsahuje podrobné členenie predpokladaných finančných zdrojov, potrebných na realizáciu jednotlivých projektov.

Formulár 15 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR

Číslo opatrenia	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ-výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu (tis. eur)	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
				rok			Národné celkom	EÚ (EŠIF) celkom				
I. Hospodárska politika					2 241,00 €	2 241,00 €	711,00 €	1 530,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 1.1	1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci		rozvinutie lokálnej ekonomiky	2021-2030	3,00 €	3,00 €	3,00 €					
	1.1.2 Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov		rozvinutie lokálnej ekonomiky	2021-2030	2,00 €	2,00 €	2,00 €					
Opat. 1.2	1.2.1 Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejné služby		rozvinutie lokálnej ekonomiky	2021-2030	4,00 €	4,00 €	4,00 €					
	1.2.2 Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce		zvýšená zamestnanosť obyvateľstva	2021-2030	2,00 €	2,00 €	2,00 €					

Opat. 1.3	1.3.1 Výstavba areálu pre camping	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	zvýšený počet turistov v obci	2026-2027	300,00 €	300,00 €	45,00 €	255,00 €				
	1.3.2 Vybudovanie rekreačnej vodnej nádrže	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	zvýšený počet turistov v obci	2026-2027	1 000,00 €	1 000,00 €	150,00 €	850,00 €				
Opat. 1.4	1.4.1 Rekonštrukcia chodníkov v obci	2112 - Miestne komunikácie	zvýšená bezpečnosť chodcov	2022	50,00 €	50,00 €	7,50 €	42,50 €				
	1.4.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2112 - Miestne komunikácie	zabezpečená kvalitná sieť MK	2022	150,00 €	150,00 €	22,50 €	127,50 €				
	1.4.3 Oprava mostných objektov a lávok cez miestne toky	2112 - Miestne komunikácie	zvýšená bezpečnosť vozidiel, cyklistov a chodcov	2025	100,00 €	100,00 €	15,00 €	85,00 €				
	1.4.4 Dobudovanie cyklistického chodníka ku katastru obce Lacková, ako súčasť cyklistickej cesty AQUAVELO	2112 - Miestne komunikácie	vyšší počet športujúcich osôb; zvýšená bezpečnosť cyklistov	2024	200,00 €	200,00 €	30,00 €	170,00 €				

Opat. 1.5	1.5.1 Modernizácia vykurovania verejných budov - prechod na obnoviteľné zdroje energie (OZE)		čistejšie životné prostredie; lepšie zdravie obyvateľov; žiadne využívanie fosílnych palív	2022	400,00 €	400,00 €	400,00 €					
	1.5.2 Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	spokojnosť obyvateľov s kvalitou vysielania a pokrytím obecným rozhlasom	2021-2022	20,00 €	20,00 €	20,00 €					
Opat. 1.6	1.6.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce		5 podporených partnerských projektov	2021-2030	10,00 €	10,00 €	10,00 €					
II. Sociálna politika					4 565,00 €	4 565,00 €	2 644,00 €	1 921,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 2.1	2.1.1 Komplexná príprava novej lokality IBV na bývanie		komplexne pripravená lokalita IBV pre budúcu výstavbu RD	2023-2025	1 000,00 €	1 000,00 €	150,00 €	850,00 €				
	2.1.2 Príprava lokality HBV - výstavba bytového domu s nájomnými bytmi	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	komplexne pripravená lokalita HBV s 12 vybudovanými nájomnými bytmi	2022-2023	1 200,00 €	1 200,00 €	1 200,00 €					

	2.1.3 Rekonštrukcia budovy starej MŠ na nájomné byty	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	16 nových nájomných bytov	2024	1 000,00 €	1 000,00 €	1 000,00 €					
Opat. 2.2	2.2.1 Revitalizácia námestia		kvalitné verejné priestory	2021-2022	70,00 €	70,00 €	10,50 €	59,50 €				
Opat. 2.3	2.3.1 V spolupráci s UPSVaR zapájanie obce do projektov AOTP		5 zamestnaných osôb	2021-2030	10,00 €	10,00 €	10,00 €					
	2.3.2 Zriadenie denného stacionára	1274 - Ostatné budovy, i.n.	nová sociálna služba poskytovaná 18 prijímateľom	2021	15,00 €	15,00 €	15,00 €					
	2.3.3 Rekonštrukcia budovy starej MŠ na zariadenie pre seniorov	1274 - Ostatné budovy, i.n.	nová sociálna služba poskytovaná 30 prijímateľom	2024	1 000,00 €	1 000,00 €	150,00 €	850,00 €				
Opat. 2.4	2.4.1 Úprava existujúceho ihriska a zavedenie technológie chladenia ľadovej plochy	2411 - Športové ihriská	verejnosť realizujúca športové aktivity	2025	190,00 €	190,00 €	28,50 €	161,50 €				
Opat. 2.5	2.5.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí a telies		kultúrne a športové podujatia konané na území obce	2021-2030	80,00 €	80,00 €	80,00 €					

III. Environmentálna politika					133,00 €	133,00 €	65,00 €	68,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 3.1	3.1.1 Skvalitnenie systému zberu odpadov		skvalitnený systém triedeného zberu, vyššia úroveň vytriedenia odpadov	2022	3,00 €	3,00 €	3,00 €					
	3.1.2 Obstaranie komunálnej techniky na skvalitnenie triedeného zberu KO	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	vyššia úroveň vytriedenia odpadov	2021	50,00 €	50,00 €	50,00 €					
Opat. 3.2	3.2.1 Realizácia vodozádržných opatrení na miestnych potokoch	2152 - Priehrady	žiadne škody na majetku v dôsledku povodní	2024	80,00 €	80,00 €	12,00 €	68,00 €				
Celkom					6 939,00 €	6 939,00 €	3 420,00 €	3 519,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

System hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Dôležitým momentom v procese realizácie PHSR bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri výbere projektov bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam či už z legislatívneho hľadiska alebo vo vzťahu k rozvoju obce.

Nasledujúca hodnotiacia tabuľka pre výber projektov je upravená pre potreby obce. Najvyššiu prioritu (úroveň dôležitosti) majú projekty, ktorých realizácia vyplýva priamo z legislatívy a projekty, ktoré budú riešiť výrazne nalievajú havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Kategória s vysokou prioritou zahŕňa projekty s oporou vo VZN obce, projekty Miestnej akčnej skupiny, oblastnej organizácie cestovného ruchu, projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením (príp. aj projekty s ukončeným procesom verejného obstarávania), projekty, na ktoré sa dajú získať zdroje z EŠIF a/alebo ich realizácia je zároveň nutná pre rozvoj obce a projekty, ktoré majú vysokú podporu u obyvateľstva. Kategória so strednou úrovňou dôležitosti obsahuje tie projekty, ktoré majú možnosť byť spolufinancované z európskych štrukturálnych a investičných fondov a/alebo ich realizácia je zároveň vhodná pre rozvoj obce. Kategóriu 4 a 5 predstavujú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez spracovania prvotných analýz, projektovej dokumentácie, stavebného povolenia a pod.).

Formulár 16 (F3): Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt/Aktivita
1	Najvyššia	a) projekty vyplývajúce zo zákona alebo legislatívy EÚ b) projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu	1.5.1;
2	Vysoká	a) projekty s oporou vo VZN obce b) projekty s právoplatným stavebným povolením c) projekty MAS d) projekty OOCR e) projekty miestnych rozvojových organizácií f) projekty s vysokou podporou obyvateľov g) projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce nutná	1.4.1; 1.4.2; 1.4.4; 1.6.1; 2.1.1; 2.1.2; 2.2.1; 2.3.1; 2.3.2; 2.4.1; 2.5.1; 3.1.1; 3.1.2;
3	Stredná	projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce vhodná	1.1.2; 1.2.1; 1.2.2; 1.4.3; 1.5.2; 2.1.3; 2.3.3; 3.2.1;
4	Nízka	projekty v štádiu zámerov / úvah	1.1.1; 1.3.1; 1.3.2;
5	Najnižšia	ostatné	

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Záver

Formulár 17 (Z1): Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<p><u>Názov dokumentu:</u> Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka na roky 2021-2030</p> <p><u>Štruktúra dokumentu:</u> dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydané Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015, podľa Metodiky na spracovanie Programu rozvoja obce, vydané Inštitútom priestorového plánovania, september 2016 a podľa Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, vydané Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, január 2020.</p>
Spracovanie	<p><u>Forma a obdobie spracovania:</u> spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Dokument bol spracovaný v lete 2021.</p> <p><u>Riadiaci tím:</u> riadiaci tím pozostával z 2 členov a v procese spracovania mal 2 pracovné zasadania.</p> <p><u>Účasť verejnosti a komunikácia s ňou:</u> verejnosť participovala na procese spracovania PHSR prostredníctvom prieskumu názorov.</p> <p><u>Autor dokumentu:</u> RNDr. Radomír Babiak, PhD.; www.dokumentypreobce.sk</p> <p><u>Náklady na spracovanie:</u> z rozpočtu obce.</p>
Prerokovanie	<p><u>Prerokovanie v orgánoch samosprávy dňa:</u> .....</p>
Schválenie	<p><u>Návrh na uznesenie zastupiteľstva:</u> „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka na roky 2021-2030“.</p>

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Prílohy

Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Bázalne environmentálne informácie o sídlach Slovenska (www.beiss.sk)

Halás, M. (2008): Priestorová polarizácia spoločnosti s detailným pohľadom na periférne regióny Slovenska. *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2008, Vol. 44, No. 2

Inštitút priestorového plánovania (2016): *Stručná metodika spracovania Programu rozvoja obce a Spoločného programu rozvoja obcí*. Bratislava: september 2016.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

Korec, P. (2005): *Regionálny rozvoj Slovenska v rokoch 1989-2004*. Bratislava: Geografika, 2005. ISBN 80-969338-0-9, 227 s.

MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015, 62 s.

Operačné programy 2014-2020

Partnerská dohoda 2014-2020

PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2014-2020

Povodňová dokumentácia obce Kamienka

Program rozvoja vidieka 2014-2020

Register pozemkových spoločností

Register účtovných závierok

Súvaha obce Kamienka k 31.12.2020

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (2020): *Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja*. Bratislava: január 2020.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030

Vstupná správa pre vypracovanie PHSR Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021-2030

Výkaz ziskov a strát obce Kamienka k 31.12.2020

Weisová, D., Bernátová, M. (2012): *Strategické plánovanie samosprávy*. Žilina: Municipalia, 2012.

Zákon č. 389/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Internetové zdroje:

census2011.statistics.sk

datacube.statistics.sk

datacube.statistics.sk/SODB/

<http://cp.atlas.sk>

<http://uzemia.enviroportal.sk>

<https://gis.nlcsk.org/islhp/#lesnictvo>

statdat.statistics.sk

www.beiss.sk

www.cdb.sk

www.ives.minv.sk/heraldreg

www.maps.google.com

www.minv.sk

www.obeckamienka.sk

www.orsr.sk

www.pamiatky.sk

www.registeruz.sk

www.statistics.sk

www.zrsr.sk

Zoznam skratiek použitých v PHSR

AOTP	Aktívne opatrenia trhu práce	NFP	Nenávratný finančný príspevok
b.j.	Bytové jednotky	NN	Nízke napätie
BRKO	Biologicky rozložiteľný komunálny odpad	NPR	Národná prírodná rezervácia
CDB	Cestná databanka	OcÚ	Obecný úrad
CLLD	Community-led Local Development (Miestny rozvoj vedený komunitou)	o. i.	Okrem iného
CR	Cestovný ruch	OZE	Obnoviteľné zdroje energie
ČOV	Čistička odpadových vôd	PA	Povodňová aktivita
DHZ	Dobrovoľný hasičský zbor	PP	Prírodná pamiatka
EAO	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	PR	Prírodná rezervácia
EIB	Európska investičná banka	PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy	PPF	Poľnohospodársky pôdny fond
EZÚS	Európske zoskupenie územnej spolupráce	PSK	Prešovský samosprávny kraj
ha	Hektár	SHR	Samostatne hospodáriaci roľníci
IBV	Individuálna bytová výstavba	SPR	Strategicko-plánovací región
IUI	Integrovaná územná investícia	ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
KZAM	Klasifikácia zamestnaní	ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
MAS	Miestna akčná skupina	ÚSES	Územný systém ekologickej stability
MOK	Maloobjemový kontajner	TTP	Trvalé trávne porasty
MRK	Marginalizované rómske komunity	UoZ	Uchádzač o zamestnanie
MSP	Malí a strední podnikatelia	VÚC	Vyšší územný celok
MŽP	Ministerstvo životného prostredia	VZN	Všeobecne záväzné nariadenie

Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky

Obec si v tomto PHSR naplánovala realizovať viacero projektov/aktivít. Niektoré z naplánovaných projektov/aktivít sú pomerne jednoduché, nevyžadujú si veľké finančné, materiálne, príp. personálne úsilie. Na druhej strane, iné projekty si zo svojej povahy budú vyžadovať množstvo úsilia, času, schopností a financií. Akčný plán na daný rozpočtový rok predstavuje zhrnutie projektových zámerov a aktivít obce, ktoré sa plánujú realizovať v roku 2021 a výhľadovo aj v rokoch 2022 a 2023. Zložitejšie projekty/aktivity sú v tomto Akčnom pláne rozpracované formou Formuláru na prípravu projektov.

2021

- **1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci**
 Cieľ aktivity: Podporovať miestnych podnikateľov
 Termín realizácie: od 2021 každoročne
 Predpokladané náklady: 300,- eur ročne
- **1.1.2 Podpora zavádzania inovácií u miestnych zamestnávateľov**
 Cieľ aktivity: Podporovať miestnych podnikateľov
 Termín realizácie: od 2021 každoročne
 Predpokladané náklady: 200,- eur ročne
- **1.2.1 Podpora zavádzania efektívnych SMART digitálnych riešení v podnikoch a u subjektov poskytujúcich verejné služby**
 Cieľ aktivity: Podporiť transformáciu hospodárstva
 Termín realizácie: od 2021 každoročne
 Predpokladané náklady: 400,- eur ročne
- **1.2.2 Zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov a obyvateľov obce**
 Cieľ aktivity: Zlepšiť zručnosti obyvateľov v používaní moderných technológií
 Termín realizácie: od 2021 každoročne
 Predpokladané náklady: 200,- eur ročne
- **1.5.2 Rekonštrukcia obecného rozhlasu**
 Cieľ aktivity: Zabezpečiť kvalitné informovanie obyvateľov prostredníctvom vysielania obecného rozhlasu
 Termín realizácie: 2021-2022
 Predpokladané náklady: 20 000,- eur
- **1.6.1 Rozvoj partnerskej a cezhraničnej spolupráce**
 Cieľ aktivity: Rozvíjať partnerskú a cezhraničnú spoluprácu
 Termín realizácie: od 2021 každoročne
 Predpokladané náklady: 1 000,- eur ročne
- **2.3.1 V spolupráci s UPSVaR zapájanie obce do projektov AOTP**
 Cieľ aktivity: Zvýšiť zamestnanosť miestnych obyvateľov znevýhodnených na trhu práce
 Termín realizácie: od 2021 každoročne
 Predpokladané náklady: 1 000,- eur ročne

- **2.5.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí a telies**

Cieľ aktivity: Podporovať kultúrny a športový život v obci
 Termín realizácie: od 2021 každoročne
 Predpokladané náklady: 8 000,- eur ročne

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.2.1 Revitalizácia námestia
Cieľ projektu	Vybudovať v centrálnej časti obce kvalitné verejné priestory
Termín	2021-2022
Garant	Obec Kamienka
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	70 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, rozpočet VÚC, EŠIF
Výstupy	Obnovené verejné priestory
Užívatelia	Obyvatelia obce a jej návštevníci

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.3.2 Zriadenie denného stacionára
Cieľ projektu	Vytvoriť miestnych obyvateľom, odkázaným na poskytovanie sociálnej služby len na určitý čas počas dňa, kvalitné podmienky pre prijímanie sociálnej služby
Termín	2021
Garant	Obec Kamienka
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	15 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet
Výstupy	Novo vytvorené priestory pre potreby poskytovania služby
Užívatelia	Obyvatelia obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	3.1.2 Obstaranie komunálnej techniky na skvalitnenie triedeného zberu KO
Cieľ projektu	Zvýšiť úroveň vytriedenia odpadov vytvorením kvalitnejších podmienok pre nakladanie s odpadmi
Termín	2021
Garant	Obec Kamienka
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	50 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Environmentálny fond
Výstupy	Zakúpená komunálna technika
Užívatelia	Obyvatelia obce, zamestnanci obce

2022

- 3.1.1 Skvalitnenie systému zberu odpadov**

Cieľ aktivity: Zvýšiť úroveň vytriedenia odpadov v obci
 Termín realizácie: 2022
 Predpokladané náklady: 3 000,- eur

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.4.1 Rekonštrukcia chodníkov v obci
Cieľ projektu	Zvýšiť bezpečnosť chodcov; zabezpečiť obyvateľom obce kvalitné chodníky
Termín	2022
Garant	Obec Kamienka
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	50 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, štátne fondy, EŠIF
Výstupy	Obnovený povrch chodníkov
Užívatelia	Obyvatelia obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.4.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií
Cieľ projektu	Zvýšiť bezpečnosť chodcov a bezpečnosť cestnej premávky; zabezpečiť obyvateľom obce kvalitné miestne komunikácie
Termín	2022
Garant	Obec Kamienka
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	150 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátne dotácie, štátne fondy, EŠIF
Výstupy	Obnovený povrch miestnych komunikácií
Užívatelia	Obyvatelia obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.5.1 Modernizácia vykurovania verejných budov - prechod na obnoviteľné zdroje energie (OZE)
Cieľ projektu	Znížiť produkciu CO ₂ a spotrebu fosílnych palív
Termín	2022
Garant	Obec Kamienka
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	400 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Environmentálny fond, EŠIF
Výstupy	Zavedené nové technológie vykurovania v budovách obecného úradu a školy, využívajúce OZE
Užívatelia	Obyvatelia obce, zamestnanci, žiaci

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.1.2 Príprava lokality HBV - výstavba bytového domu s nájomnými bytmi
Cieľ projektu	Zlepšiť dostupnosť nájomného bývania a zvýšiť počet obyvateľov obce výstavbou bytového domu a komplexnou prípravou lokality HBV
Termín	2022-2023
Garant	Obec Kamienka
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	1 200 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátny rozpočet, ŠFRB
Výstupy	12 nových nájomných bytov, parkovisko pre nájomníkov, mobiliár
Užívatelia	Obyvatelia obce

2023

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.1.1 Komplexná príprava novej lokality IBV na bývanie
Cieľ projektu	Komplexne pripraviť lokalitu IBV pre budúcu výstavbu RD
Termín	2023-2025
Garant	Obec Kamienka
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	1 000 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátny rozpočet, EŠIF, súkromné zdroje, úverové zdroje
Výstupy	Vysporiadané vlastnícke vzťahy v lokalite, vybudované inžinierske siete vrátane komunikácií, novo vytvorené parcely
Užívatelia	Existujúci aj potenciálni obyvatelia obce

Zoznam máp, tabuliek, grafov, obrázkov a formulárov

Mapa 1: Poloha obce Kamienka - širšie vzťahy	3
Mapa 2: Poloha obce Kamienka voči susediacim obciam	4
Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov	12
Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát.....	13
Tabuľka 3: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva.....	15
Tabuľka 4: Vývoj priemerného veku obyvateľstva.....	19
Tabuľka 5: Veková štruktúra obyvateľov podľa produktívnych vekových skupín.....	19
Tabuľka 6: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomického činnosti.....	21
Tabuľka 7: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí	22
Tabuľka 8: Vývoj nezamestnanosti v obci	23
Tabuľka 9: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.12.2020	23
Tabuľka 10: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.12.2020	25
Tabuľka 11: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody.....	25
Tabuľka 12: Byty podľa obytných miestností	25
Tabuľka 13: Byty podľa obdobia výstavby.....	25
Tabuľka 14: Vybavenie technickou infraštruktúrou.....	27
Tabuľka 15: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2021)	27
Tabuľka 16: Infraštruktúra kultúry a športu	29
Tabuľka 17: Kultúrno-spoločenské a športové podujatia organizované v obci počas roka	29
Tabuľka 18: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb.....	30
Tabuľka 19: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2020; v ha)	31
Tabuľka 20: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2020 (eur; netto).....	34
Tabuľka 21: Náklady a výnosy v roku 2020	35
Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce Kamienka	16
Graf 2: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2011-2020.....	17
Graf 3: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2011-2020	17
Graf 4: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2011-2020.....	18
Graf 5: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12.2020	19
Graf 6: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania	20
Graf 7: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.12.2020	23
Graf 8: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.12.2020	24
Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR	8
Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR.....	9
Formulár 3 (Ú8): Štruktúra dokumentu	9
Formulár 4 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií	36
Formulár 5 (A8): STEEP analýza.....	40
Formulár 6 (A10): SWOT analýza.....	41
Formulár 7 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov.....	49
Formulár 8 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí	51

Formulár 9 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR.....	56
Formulár 10 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce	59
Formulár 11 (R1): Akčný plán	65
Formulár 12 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania	68
Formulár 13 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia	70
Formulár 14 (F5): Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica.....	71
Formulár 15 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR.....	72
Formulár 16 (F3): Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov	77
Formulár 17 (Z1): Schválenie PHSR	78